

N Nr. 11

1. JUNINUMMER 1943

Belgia 3.— fr. / Behmen-Mähren 4.— kr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Finland 4.50 mk. / Frankrike 5 fr. / Hellas 150 drs. / Italia 3 lire / Kroatia 10 kuna / Nederland 25 cents / Norge 50 øre / Portugal 2.— esc. / Romania 25 lei / Serbia 10 dinar / Sverige 55 øre / Sveits 50 rappen / Slovakkia 3 ks. / Spania 1.50 pts. / Tyrkia 20 kurus / Ungarn 40 fillér / Serstelermark, Ostland 40 Pig

Signal

**På en
høyskole
for pansere**

*Til beretningen
i dette nummer*

BRINGER:

Krigen som verdenskamp

	Side
Europas bolverk: Atlantik-vollen.....	2
I dag i Italia, av Giselher Wirsing.....	8
En ny verden: Panservogn-høyskole.....	11
Europa anklager.....	16
Det glødende tårn. En beretning fra østen (III. del-Avslutning).....	18

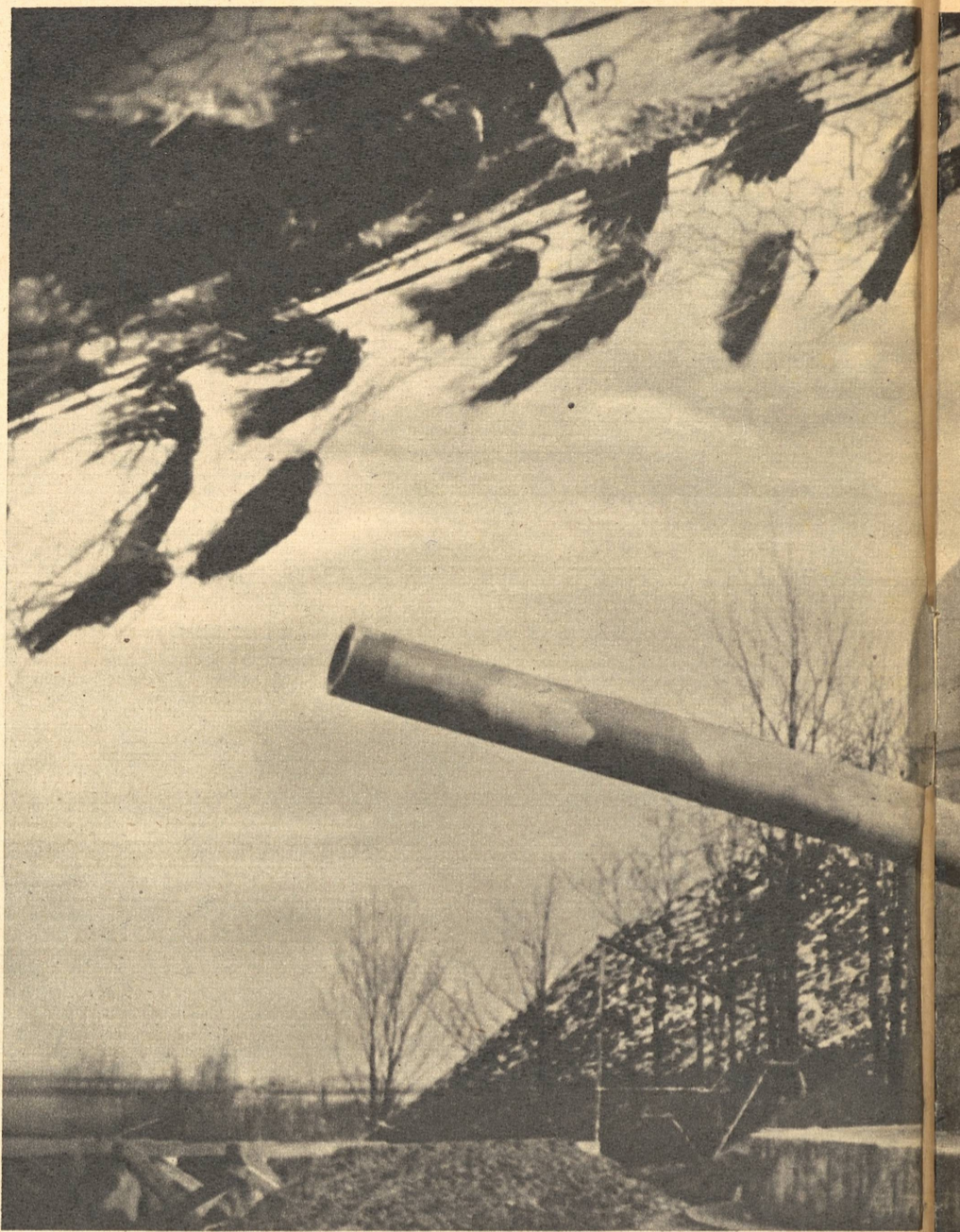
Det nye verdensbilde — Europas framtid

De var de første. Kroatias kamp.....	15
En geopolitisk studie. Hva er Europa i virkeligheten?.....	35
Fra vitenskapens verden. Medisinske og andre nyheter.....	38

Hvordan vi lever

Kvinnens innsats. Litt om krigsinnsatsen.....	19
En landsby i krigstid. Mønstereksemplet Hintertux.....	25
Brokede Europa.....	38

COPYRIGHT 1943 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

Mot sovjetrusserne

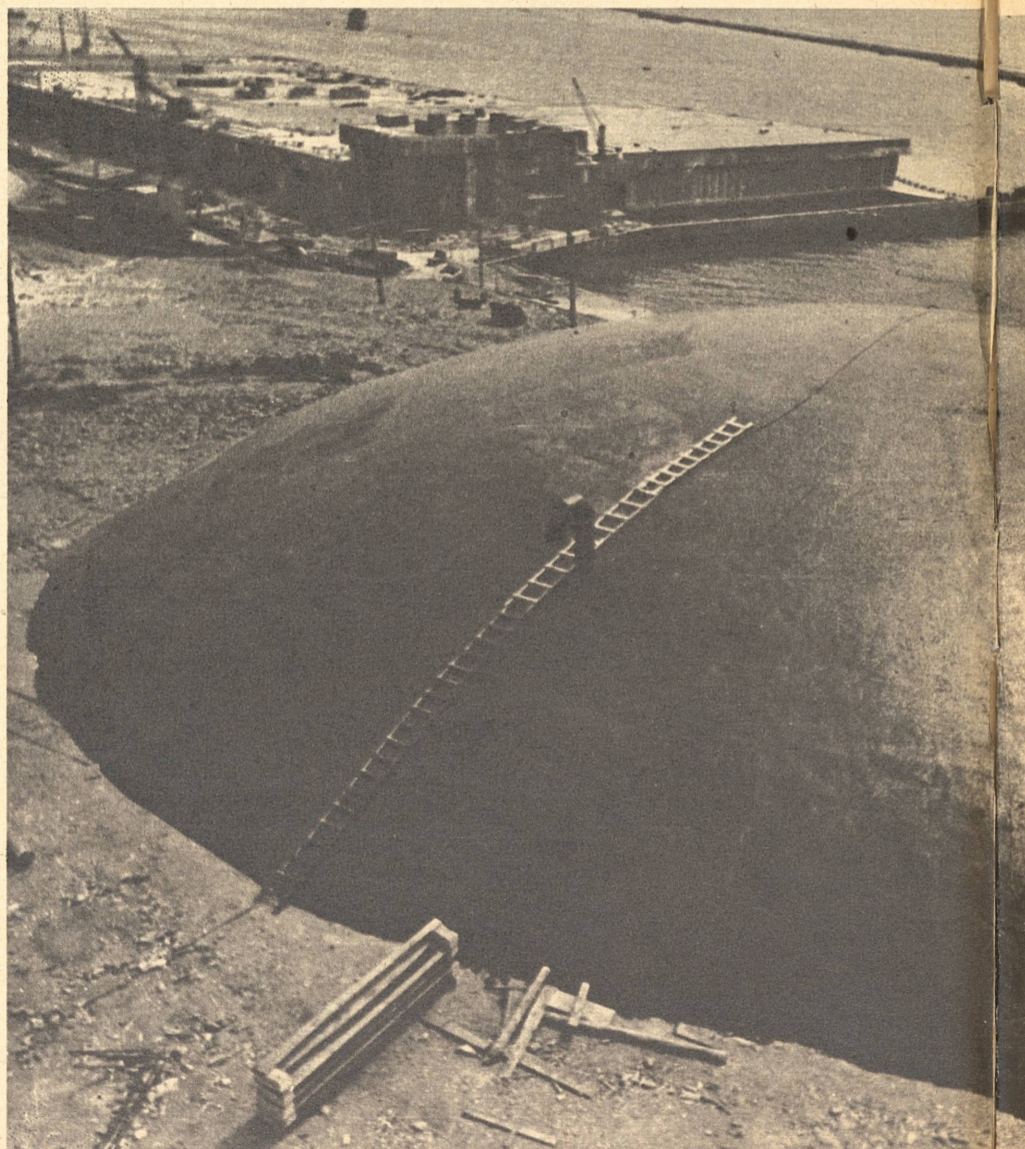
Bonde, dikter og soldat

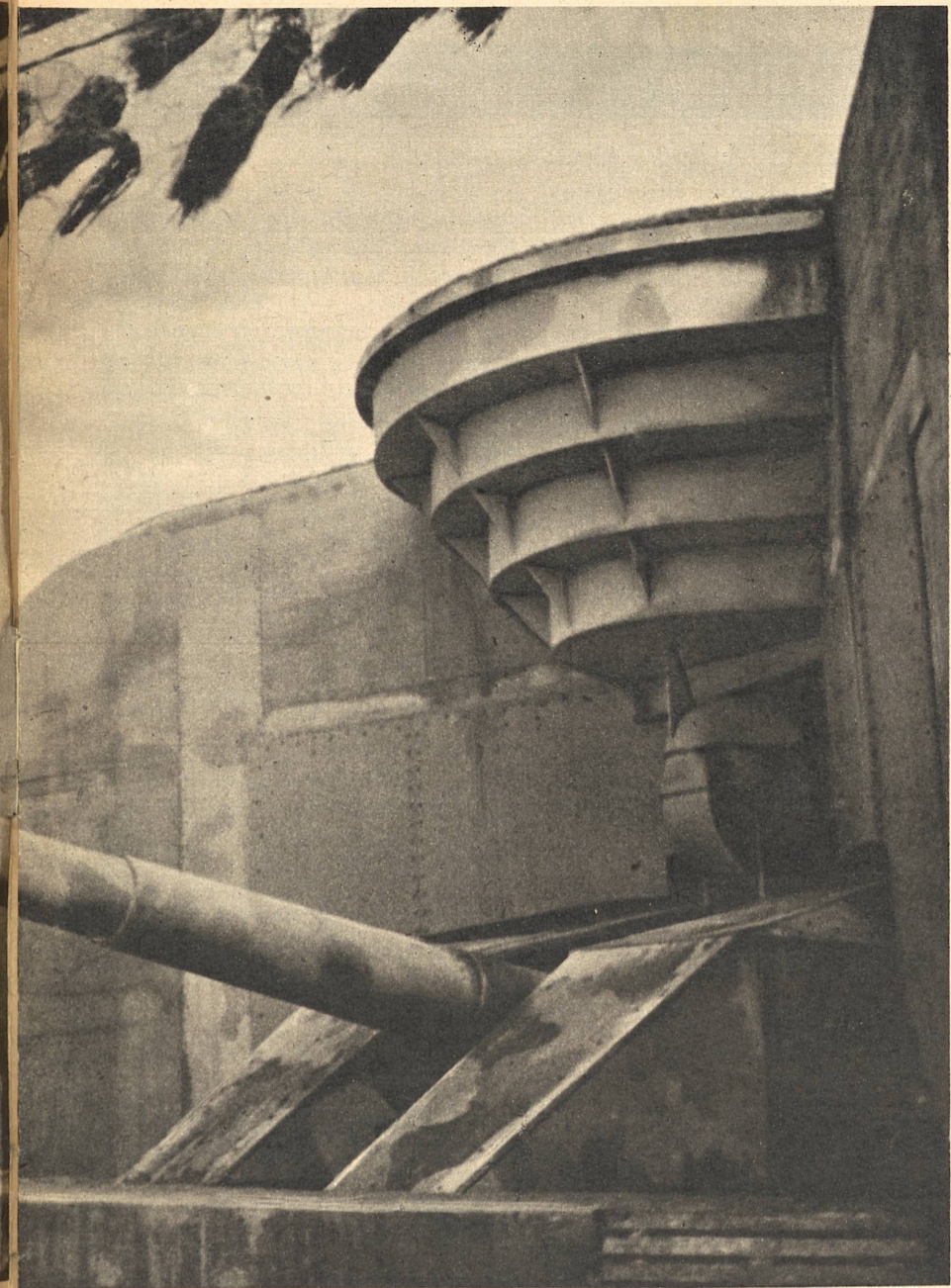

Når en mann har levd i sceneluft i tredve år og er blitt kjent som dramatiker og skuespiller ut over sitt fedrelands grenser, skulde en anta at det no vilde begynne en rolig alderdom for ham.

Karl Holter, skattet og anerkjent

Peer Gynt-skuespiller i Norge, tenkte annerledes. Han dro vekk fra Oslo, bygde seg en hytte ett eller annet sted på fjellet og levde her av fiske og jakt. Av hans dype opplevelse av fjellverdenen oppsto hans roman „Kleiveler“. Verket vant internasjonal anerkjennelse. Og flere bøker fulgte. Holters skuespill „Ishavsfolk“, som han skrev sammen med sin venn Lars Hansen, hadde likeledes stor suksess. Det ble oppført på mange europeiske scener, deriblant på to hundre tyske. Da krigen brøt ut, bodde den syvogfemtiårige dikter på sine fedres gård. Etterat Tyskland hadde tatt opp kampen mot sovjetrusserne, meldte Holter seg om frivillig til Våpen-SS. Tre ganger ble den syvogfemtiåriges anmeldelse avslått på grunn av hans høye alder. Først hans fjerde forsøk lyktes og brakte ham den etterlengtede frontinnsats. No kjemper Holter i rekkene av sine unge landsmenn i østen. Men han vil skildre denne krigens store opplevelser med sin penn — til eksempel og advarsel for en seinere generasjon.

Skjutsbunkere. Ved Nordishavets, Atlanterhavets og Middelhavets kyster — fra Norge over Frankrike til Hellas — oppsto det mange tusen slike tunge og tyngste skjutsbunkere

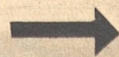
Bygd av Organisation Todt:

ATLANTIK-VOLLEN

Etter tre års arbeid står Atlantik-vollen. Vestvollen ved Rhinen var 850 kilometer lang. Denne vollen har en lengde av ca. 3 000 kilometer. På de følgende sider gir „Signal“ en framstilling av dette høyst moderne festningsanleggs militære karakter

← **Brennstoffbunkere.** Tunge, bombesikre beholdere er bygd inn i jorden som brennstofflagre for ubåter, fly og panservogner. Hver av disse beholdere inneholder stadig flere hundre tusen liter brennstoff

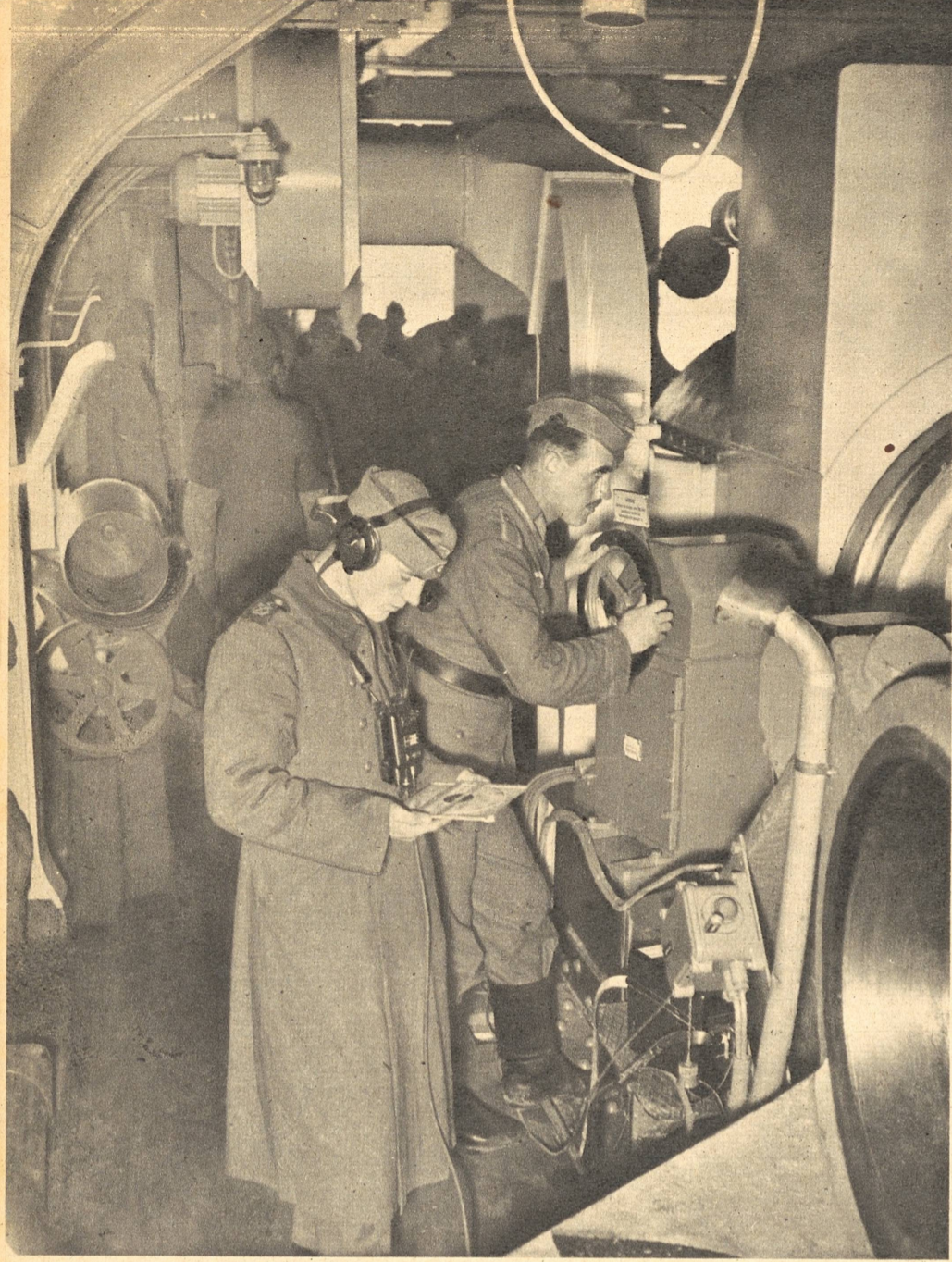
→ **Panservoll.** Høye panservoller av den mest moderne byggeart holdt allerede ved Dieppe fienden fast ved stranden. Siden er deres antall og utstrekning blitt øket betydelig. Byggingen av Atlantik-vollen har slukt over en halv million stålbetong i måneden

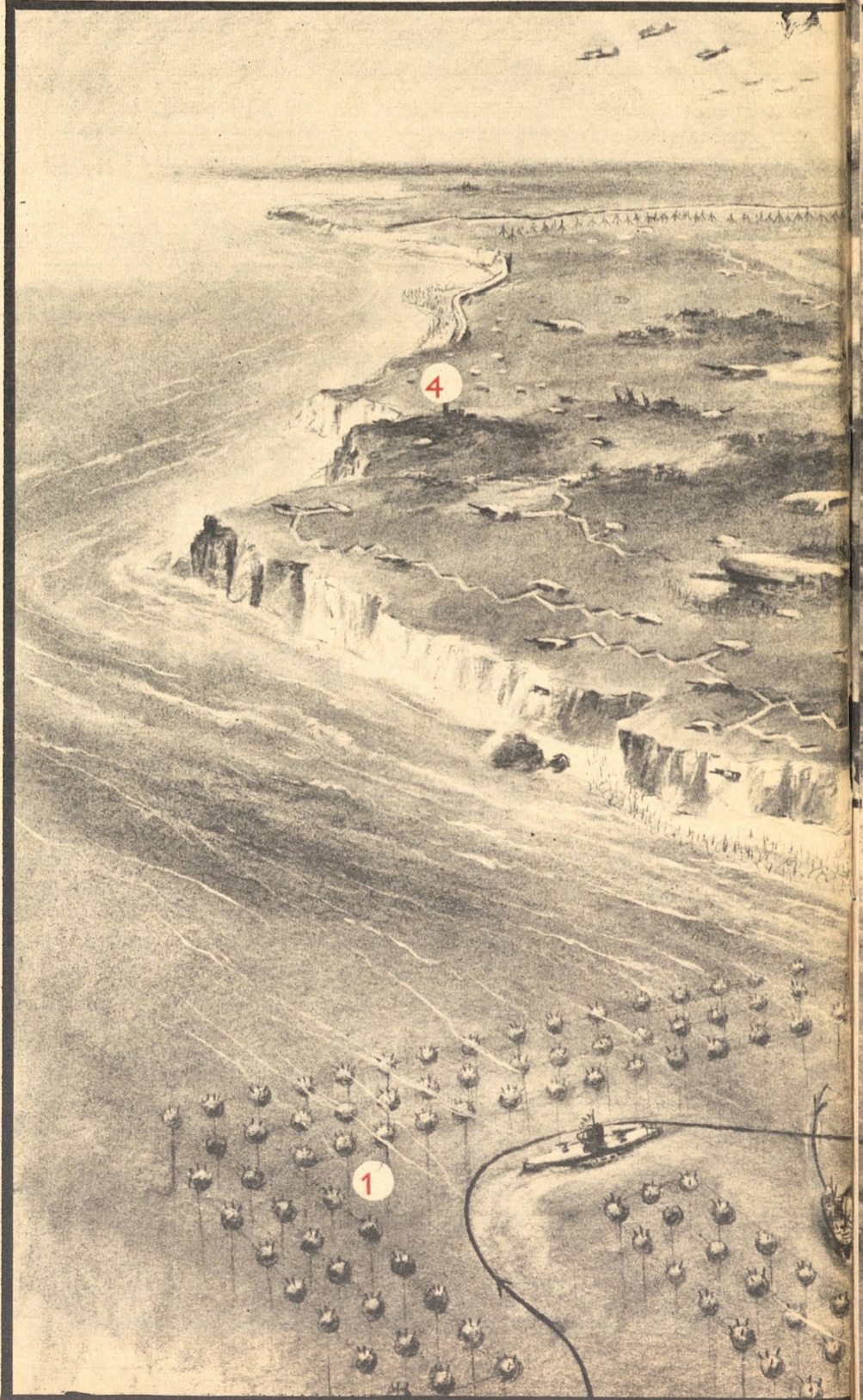
Atlantik-fronten — demonstrert ved to tegninger

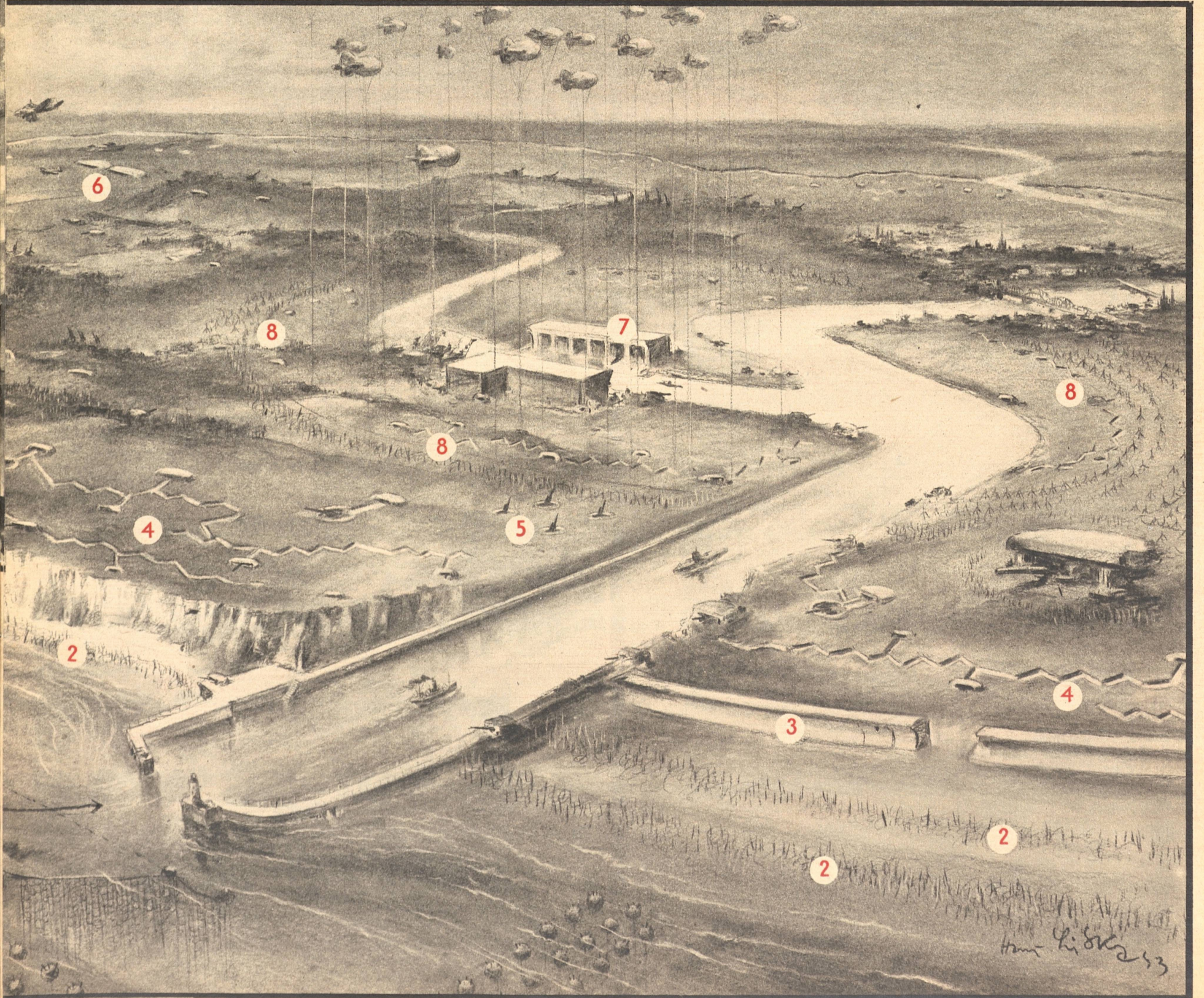
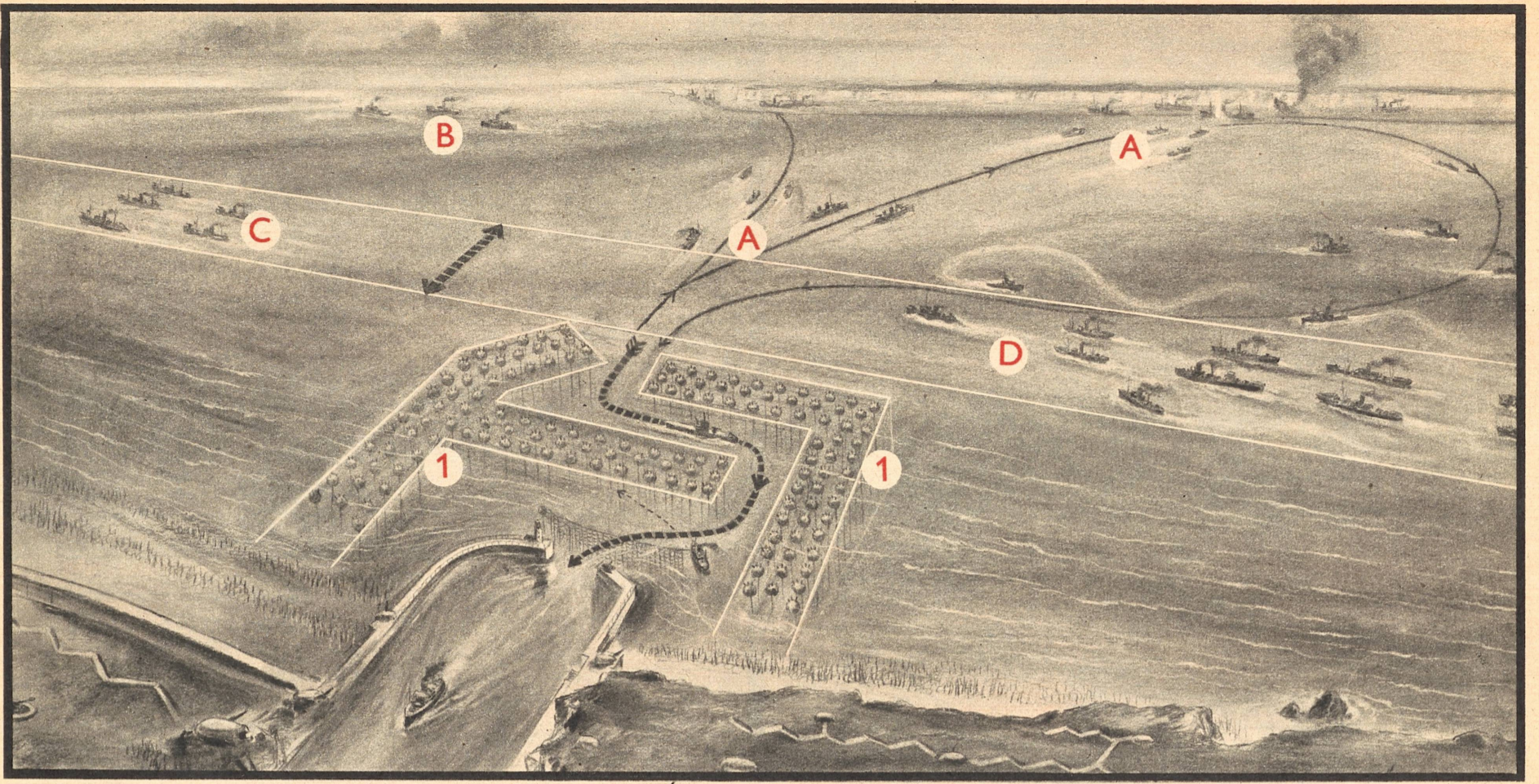
Stadig støter tyske hurtigbåter (bildet til høyre), destroyere og torpedobåter fram mot den engelske kyst (A). De ødelegger og skader den fiendtlige skips-trafikk og sikrer sammen med forpostene (B), minesveiper- (C) og konvoi-flotiljer de egne konvoiveger og kystforfeltet. Hvert av fiendens landingsforsøk vil bli oppdaget først av dem, bekjempet og meldt radiotelegrafisk. Lenge før han nådde kysten, vilde fienden bli grepet og hardt tilredt av kampfly, stuka og tungt fjernkamp-artilleri. Men hvis angriperen skulde bli begunstiget av tåke og mørke, og virkelig nå kysten (bildet nedenunder), må han bryte igjennom minesperringer (1), piggtrådsperringer (2) og pansersperringer (3). Men no venter det fienden et mektig forsvarssystem: fra felt- og kanonstillinger (4) tordner artilleri og maskingevær, antitankskytts smeller, minekastere spyr og håndgranater surrer. Det begynner en tidsspillende kamp, som også krever tunge våpen fra motstanderens side. På samme tid har

allerede de operative reserver med panservogner og motoriserte forband satt seg i bevegelse langt i bakgrunnen. Jagerflyvere og luftvern (5), satt inn i massevis på det framkommende bruhode, tilkjemper seg luftherredømmet. Selv luftlandingsstropper eller fall-skjermjegere kan fienden sende: de blir ventet likeså vel på flyplassen (6) som langt bakenfor i det inntil 60 kilometer dype festningssystem. Særlig viktige plasser, som f. eks. en ubåtbunker (7), er sågar i besittelse av et eget forsvarsbelte (8). Således oppstår det selv av en vellykket landing en utsiktløs kamp for angriperen. For hvis han på den ene side ved voldsomme tap og langsom framrykning må sende etter stadig større og bedre utrustede reserver, forsterkes på den annen side vedvarende trykket mot hans relativt stadig svake landningstropper. Men på havet bekjemper stadig hans no engang fastlagte forsterkningsveg, for så til slutt å avskjæres.

I det indre. Hvert batteri har sin egen ildledningsentral (bildet ovenfor). Dypt nedenunder ligger ammunisjonsdepotene, (bildet nedenunder) hvis forråd er tilstrekkelig for flere uker. Atlanterhavs-vollen er bygd etter samme system som Siegfried-linjen. Ganske visst ble herved også alle de tekniske og taktiske erfaringer utnyttet, som den tyske forsvarsmakt gjorde ved stormningen av Maginot-linjen

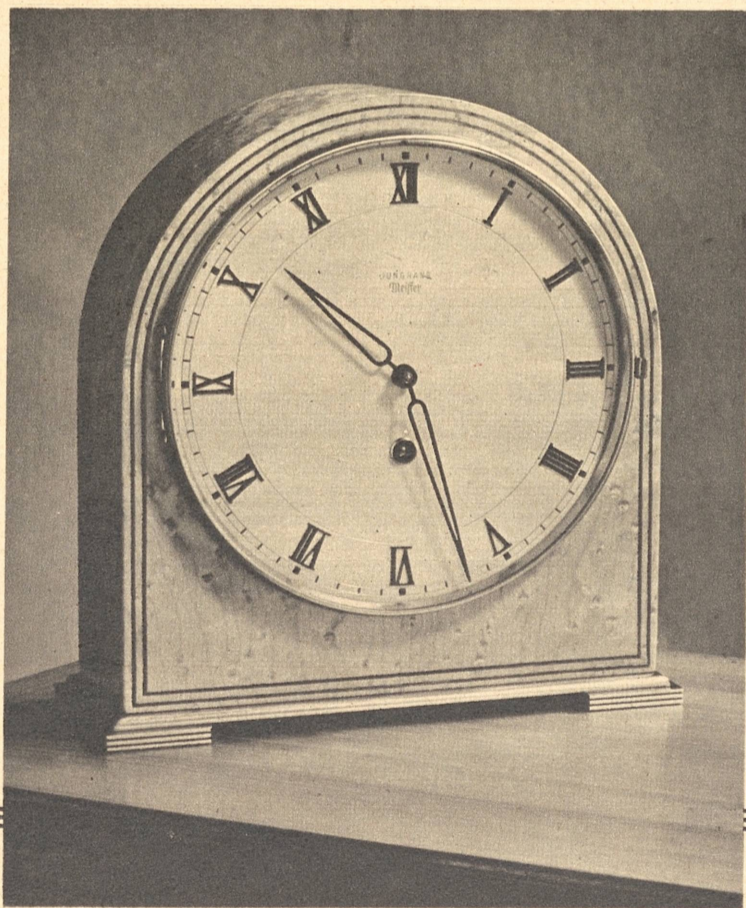
Dresden, fotobyen

Tradisjon
Dresisjon
Framskrift

INFORMER DEM NU, KJØP I FREDSTID
SKARPMOEN & CO., DRONNINGENS GATE 36, OSLO

P 477 D

Over hele verden prøvet og kjent

Junghans

ur med stjernemerket

Fisker i det nordlige Stillehav

Den japansk-finsk-russiske fiskerikonvensjon, som i syv år har vært et provisorium på 12 måneder, dreier seg om de særlig fiskerike farvann mellom Sachalin og Alaska. Også i 1943 ble overenskomsten mellom Tokio og Moskva forlenget for et år. Denne nye forlengelse blir i den amerikanske presse opptatt med en misnøye, som åpenlyst er rettet mot Moskva

Denne gangen ikke torpedert

Da Stalin dinerte med Wendell-Willkie i Moskva, holdt han en tale, hvor han bebreidet England, at det hadde hentet 150 amerikanske fly i Skottland fra en konvoi, som var bestemt for Archangelsk. Disse skip med flyene, som var bestemt for sovjet-russerne, var også riktignok blitt stoppet i Skottland, og derfra dirigert til Afrika istedenfor til østen på Eisenhowers befaling

Parlamentsvalg midt under krigen

Parlamentsvalg midt under krigen. Danmark er det eneste land i Europa, som midt under krigen i all ro kunde velge sine representanter på ny. Valgdeltagelsen var meget sterk, 93% mot tidligere 82%. Resultat: en tydelig billigelse av den danske regjeringspolitik hittil

To bilder fra riksmminister dr. Goebbels' mottagelse av en deputasjon fra de *W*-pansergrenader-divisjonene, som hadde utmerket seg ved gjenerobringen av Charkov, og fra en ettermiddag i ministerens familiekrets. I utførlige beretninger ga soldatene, som alle innehar høye ordener, et levende bilde av troppens ånd og kampenes karakter i det fjerde krigsåret

Riksmminister dr. Goebbels har — som så ofte før — samlet om seg ridderkorsbærere fra hæren, som kommer fra brennpunktene i slagene

Umiddelbar reportasje

Besøk fra fronten hos riksmminister dr. Goebbels

Generalfeltmarsjal Rommel med riksmministerens barn under et besøk hos dr. Goebbels

ITALIA I DAG

I flere år står Italia no midt oppe i krigsbegivenhetene: engang var det verdens mest berømte reiseland, no er det bare få fremmede, som med egne øyne kan iakttå, hvordan det italienske folk har innrettet seg på denne nye fase i krigen. Hvordan ser italienerne på framtiden? Og på utviklingen av krigen?

Fra taket på det tyske kunsthistoriske institutt i Rom har en et av de vakreste rundskuer over byen. Umiddelbart under betrakteren ligger den berømte Spanske trapp med sine lysende blomsterkasser. De gløder ubekymret som alltid i alle vårens farger. Bak trappen ser en det gulbrune hav av hus, over hvilket kuplen på St. Peterskirken reiser seg i det. Bakover hilser Villa Maltas hage med dens store, litt bøyd palme, som Goethe etter legenden engang skal ha plantet, da han for en tid bodde der. Jeg sto der oppe med den hvithårede tyske professor. Det lakket mot kveld. Evighetsfølelsen, som er forbundet med denne byen, snek seg inn i hjertet.

En skal heller ikke i krigstid stenge slike inntrykk ute og ikke lukke portene for de store og tidløse tanker, som innfinner seg, såsnart vi ut fra den vekslende kamp forsøker å danne oss et bilde av nasjonenes skjebne i denne krigen.

Slå løs på Italia!

I år og dag har det først vært en engelsk og så også en nordamerikansk tese at Italia var det gunstigste tilløpspunkt for den maktgruppen som var rettet mot Europa. De påsto at her var det gitte sted for offensiven. Alt lenge før krigens utbrudd har Churchill proklamert dette i sin artikkel i „Daily Telegraph“, som vi så spikret opp på veggen i en romersk avisredaksjon til stadig påminnelse. I denne tese heter det brutalt og primitivt: „La oss hamre løs på Italia! Gjør vi det, treffer vi Aksen på det mest ømfintlige sted!“ Etter denne oppskrift vilde Churchill alt gå fram, da han om våren for to år siden begynte Balkanfelttoget. Det mislyktes og endte bedrøvelig med flukt og nederlag i Hellas' og Kretas farvann. Besettelsen av Nord-Afrika var igjen i overensstemmelse med denne oppskrift. Og likeledes luftoffensiven mot italienske byer, hvorved Genua, Milano og Turin har lidt like så store skader som Neapel, Messina og Palermo. Oppskriften er den gamle og vel kjent for italienerne. Jeg tror det beror på en feilvurdering av det italienske folks motstandskraft. Denne feilvurdering skriver seg fra at englenderne og amerikanerne bare har kjent Italia som turistland, som nøkkelbevareren til muséer, kunstskatter og ruiner fra forgangne epoker. Den annen kilde til misforståelsen var den elskverdighet, høflighet og gjestevennlighet, som det italienske folk alltid har vist

fremmede. England og Amerika er i motsetning til dette noen ytterst ugjestfri land, noe som enhver vet, der engang kom ut for å måtte spørre seg fram etter en ukjent gate i London eller New York. Som følge herav trodde englenderne og nordamerikanerne at det ikke skulde meget til for å bringe Italia til å bryte hurtig sammen ved hjelp av luftterror og blokade. Hadde de noen sinne virkelig forstått hva den utsikten vi kunde nyte fra det taket, omfattet av historisk og nutidige bakgrunn, så vilde de kanskje fra begynnelsen av ha taksert italienerne annerledes og riktigere.

Gammelt og ung folk

Italienerne er det eneste av de europeiske folk, som på én og samme tid er et gammelt og ungt folk. Italia kan en bare forstå ut fra denne dobbelte rot. I dette folket lever to og et halvt årtusens historie videre. Vel gas det en død periode etter det gamle romerske rikets undergang. Da begynte det å gro gress over de gamle plasser og palasser, men sammenhengen er aldri blitt brutt. Evighetsbegrepet, som er så intimt forbundet med Rom og med Italia overhodet, har satt seg grundig fast i det italienske folks bevissthet. Herfra stammer vel også den suverene skepsis og ironi, hvormed Italias ledende klasse pleier å betrakte denne verdens gang. Den er lidenskapelig og har Sydens temperament. Men allikevel vil den alltid bevare et standpunkt, som samtidig er litt utenfor. Den italienske historie beviser at det er dens styrke.

Et under er det imidlertid at tross denne tradisjon, som har overlevd epokevekslingen, har det italienske folk på landet og i de tallrike småbyene greid å bevare sin opprinnelighet, fruktbarhet, ja, kort og godt sin ungdom i full utstrekning. Det ble også meget mer uberørt av den moderne tid enn de fleste folk i det europeiske Norden. Den mektige impuls etter en forbedring av livsbetingelsene, som lever i dette folk helt siden Italias samling, ytret seg akkurat som i Japan i et tiltagende antall utvandrere, som dog holdt forbindelsen med italiensk jord vedlike, og som også for det meste seinere selv vendte heim til sitt kanskje, umbriske eller kalabriske hjemsted.

Men først begge disse strømninger danner Italia. De blander seg til en uatskillelig enhet. Fascismen har i sin mer enn tyveårige virken framfor alt

bidratt hertil. Mussolini har derfor alltid samtidig kunnet støtte seg til krefte i den romerske historie og til den sterke impuls hos det italienske folks ungdom. Forsåvidt har fascismen ført Italia ut av det 19. århundres risorgimento-nasjonalisme.

Stormangrepet

Italienerne er seg fullt bevisst at de engelske og amerikanske anstrengelser i første rekke konsentrerer seg om å knekke dem. Mens jeg oppholdt meg i Italia, skrev en romersk avis følgende: „Verden ser på oss. Mer enn på noe annet tidspunkt i vår moderne historie er no øyeblikket kommet for oss til å vise våre venner og fiender at det italienske folk danner et helt og uløselig hele. Selv om vi ikke ble begunstiget ved fordelingen av de råstoffene, som danner grunnlaget for de moderne stormakter, så har vi allikevel i høy grad de åndelige og moralske krefter, som til syvende og sist bestemmer nasjonenes rangordning.“ Her er det i få ord sagt hva det virkelig dreier seg om for Italia. Rustningskreftene i et land som hverken rår over kull eller jern i nevneverdig omfang, er naturligvis begrenset. I Italia nærte en aldri noen illusjoner herom. Allikevel var englendernes og nordamerikanernes forsøk på å knekke Italia ved brutal luftterror, begrunnet på falske forutsetninger. Ganske visst har Italia bare noen få storindustri-sentrer, og disse er sårbare, (skjønt de hittil er truffet i meget mindre utstrekning enn boligkvartéer). Men nettopp denne struktur i det italienske næringsliv er grunnen til at landet som helhet er meget mindre lett å treffe med terror fra luften enn Nordens høyt industrialiserte land. Alle spådommer om virkningene av luftkrigen på den italienske motstandskraft har som følge herav vist seg å være uriktige. Den er også helt annerledes enn Italias venner kunde ha ventet.

Forsvarets substans

Der hvor byene ble hardt medtatt, og hvor organisasjonen for den bombebeskadede befolkning ikke var i stand til straks å gripe hjelpende inn i full utstrekning — der satte overalt den selvhjelpen inn, som var grunnlagt på den fast sammensluttede italienske familie som kjernen i italienernes liv. Men hermed er et av de uberegnelige elementer kommet med i spillet, hvis betydning en ikke kunde beregne i forvegen, men som no uavlatelig virker

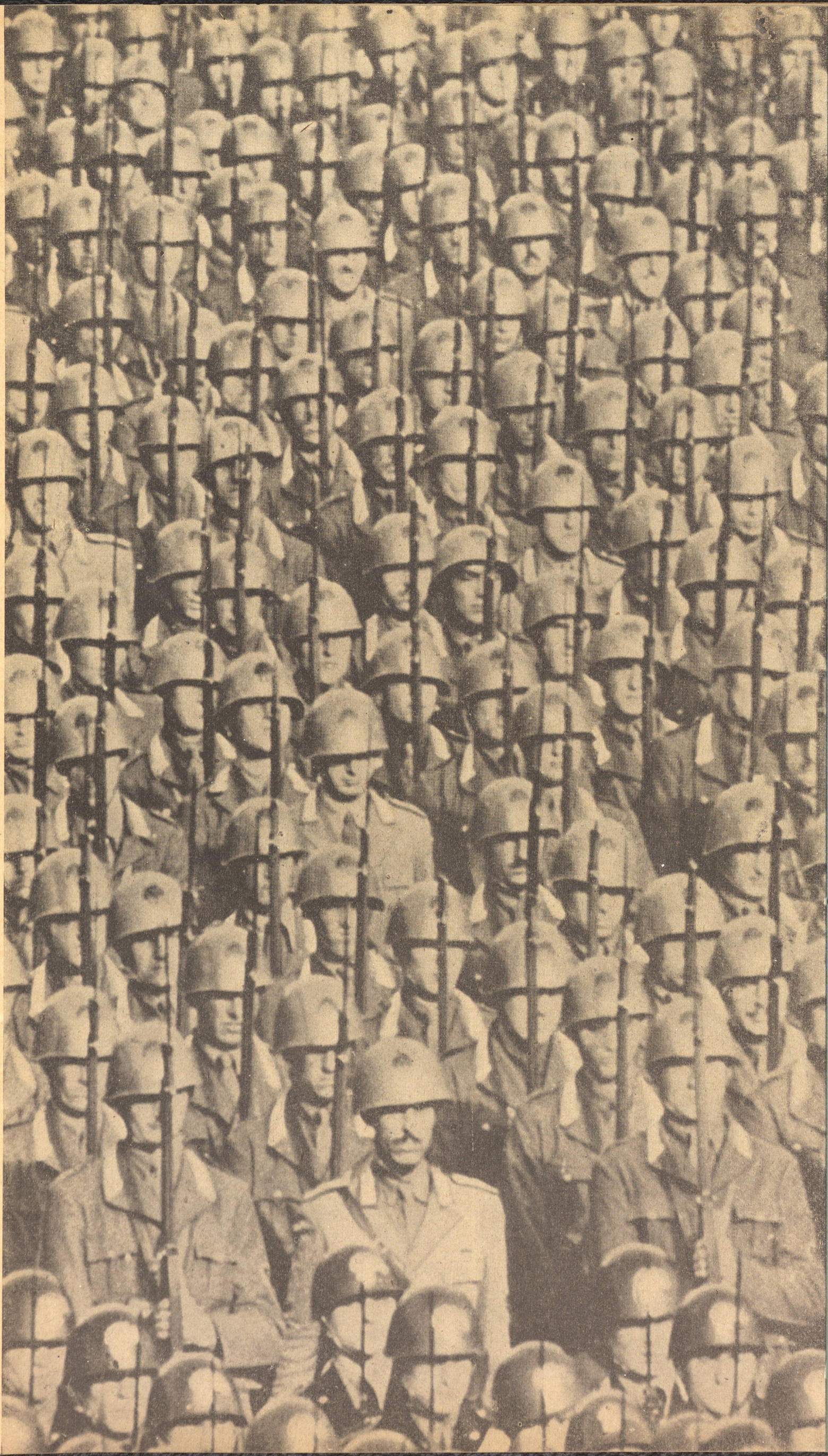
videre. Den totale mobilisering, som Tyskland har foretatt, som foreligger i en annen form i England, og som De forente stater no driver inn i, har i Italia sine naturlige grenser på grunn av den allerede antydende råstoffsituasjon innen tungindustrien. Jo høyere tallet på de utkommanderte og på de arbeidere som ble ansatt utenfor landets grenser steg, desto mer har den italienske kvinne som i alle andre land overtatt mange mannsyrker. Allikevel skjedde dette ikke på noen måte i den utstrekning som i de land, hvor mobiliseringen omfatter alle. Det vilde ikke ha vært vel overveid. Som følge herav har den italienske kvinne stort sett ikke mistet sin funksjon: å være det stadig omsorgsfulle midtpunkt i familien. Hun har tvertimot nettopp i de lufttruede områder kunnet fullføre omstillingen til et liv under terror. Det skjedde i stillhet, ofte som erstatning for videregripende organisasjon, men helt igjennom virksomt med det morsinstinkt, som vet å finne tilflukt, oppholdssted og mat når det trengs.

Både i Italia og De forente stater står kvinnen i midtpunktet for nasjonens liv. Men en kan ikke tenke seg noen større motsetning. Den amerikanske kvinne har inntatt en særstilling helt fra kolonialtiden, da hun var en sjeldenhed, og no har hun mer og mer revet til seg herredømmet utad. Ut fra sine klubber og selskapelige foreninger forsøkte hun ikke bare å trenge inn i mennenes verden, men rett og slett å beherske den. Men herved har hun berøvet seg selv sine uregner rettigheter og skapt det innholdsløse åndelige og selskapelige liv i Amerika, som er blitt til kjennetegn for amerikanismen. Den italienske kvinne hersker også. Men hun hersker i heimen. Gaten — som i overført betydning også vil si politikken — er i Syden mannens doméne. I Italia har det sikkert aldri eksistert noen kvinnesakskvinner. Desto sterkere er kvinnens stilling i alle de ting, som berører såvel familiens som folkets egentlige liv. Denne styrke er likeså naturlig som italienernes enhetsfølelse på halvøya, en følelse som ikke kan rokkes ved noen kraft utenfra. Her taler vi no om Italias hemmelighet, som dets motstandere ikke kjente eller sterkt undervurderte. Som så ofte bedrar den rent materielle betraktning. Den som forlater seg på den, overser de viktigste moralske kvaliteter, som alltid har vært de avgjørende i verdenshistorien. Reiser en gjennom det italienske land, og besøker en de byene, som har lidt hardest under bombeterroren, vil en høre hundre små historier, som alle vitner om hvor sterk denne substans i det italienske liv er, som no hevder seg i krigens nød.

Det „større Italia“

Over dette urokkelige grunnlag står kravet på det „større Italia“. Det italienske kolonirike Afrika, som Italias arméer har kjempet heltmodig for

Forsettes side 11

med full innsats, er foreløpig tapt, men det er naturligvis ikke oppgitt. Helt fra krigens begynnelse var den italienske ledelse klar over at det med henblikk på de problematiske sjøforbindelser i lengden ikke kunde holdes. Men denne italienske ledelse visste likeledes at det italienske Afrikas skjebne ikke avgjøres på slagmarkene i Afrika selv, men i Europa og i slaget på Atlanterhavet, hvortil de italienske ubåter stadig yter et betydelig bidrag. Derfor er det i Italia oppstått en våken og stadig voksende interesse for de store europeiske spørsmål. Framfor alt ungdommen ser ikke noe sluttstadium i nasjonalismen i det 19. århundres stil, men likeledes bare en gjennomgang til

Italienerne er en realistisk nasjon. Mussolini har alltid legemliggjort denne sine landsmenns realisme i særlig grad. Han kvidde seg derfor aldri for å snakke åpent om det han holdt for vanskelig. Heri ligger overlegenheten i hans system overfor alt det som har vært i Italia i den moderne historie. Hans sammenkomst med der Führer i april har på ny bekreftet dette.

Slik er Italia

Da jeg reiste over Alpene ned til Posletten, så jeg ut over den endeløse hær av trær i vårens første grønne drakt. Sammenlikningen med det russiske syden trengte seg uvilkårlig inn

Hungary	Independent State	62,000
Iceland	Kingdom	40,500
Isle of Man	British	227
Italy	Kingdom	131,000
Albania	Annexed (1939) ...	11,000
Aegean Islands ...	Dependency	998
Elba	Dependency	140
Sardinia	Dependency	9,301
Sicily	Dependency	9,926
Liechtenstein	Princir	

I den kjente, halvoffisielle britiske almanakk av Witaker for året 1943 finner man en art anti-italiensk politisk manifest fra englerne i form av en tilsynelatende harmløs statistikk. De ægeiske øyer, Elba, Sardinia og Sisilia — altså integrale deler av det italienske moderland — blir der nemlig betegnet som „dependency“, som avhengige besittelser, på en måte altså som kolonier. Forfatterne av denne sta-

tistikk har likeledes glemt at keiserdømmet Italia ble anerkjent av England, og at denne anerkjennelse i sin tid ble bekreftet ved Chamberlains besøk i Rom. Omvendt blir også Slovakia oppført som en av Tyskland „annektert provins“. Betegnelsen av de italienske øyer som „dependency“ antyder vel på en taktfull måte, hvilke mørke hensikter englerne har i Middelhavet med denne krigen.

videre og større mål. Her setter i dag de italienske overveielser inn. Territoriale spørsmål, som har hatt en så avgjørende betydning for det 19. århundres nasjonalisme overalt i Europa, kan ikke lenger få den overveiende rolle, da en jo no erkjenner at Europas framtid er fylt med helt andre problemer. Desto viktigere er de sosiale spørsmål blitt. Fascismen var ved krigens utbrudd nettopp i ferd med å oppfylle korporasjonsvesenet, som Mussolini til å begynne med hadde bygd opp som et teoretisk og organisatorisk stillas, med liv nedenfra. Mange av disse arbeider måtte avbrytes. Mange arbeidsfelter ligger brakk på grunn av krigen. Men det er full enighet om at de sosiale problemer er viktigst og at på denne slagmark utkjemper Italias viktigste kamp i den moderne tid. En kan ikke oppsette den. Den oppbygging, som Tyskland fullfører i de besatte østområder, finner derfor stor interesse blant italienerne. De er seg bevisst, hvilken betydning for hele Europa det eksperiment vil få som Tyskland har å gjennomføre der.

på meg. Her på denne fruktbare slette rundt Modena og Ferrara fins det ikke noen plett som ikke er gammelt kulturland. Og hvert eneste tre — så gammelt og knudret det er og så meget det enn står i rad og rekke — forteller allikevel sin egen historie, som vitner om generasjoners kjærlighet og omsorgsfulle pleie. Hvert av disse frær er et stykke gammel europeisk kultur, fordi hvert av dem er blitt en individualitet. Den omhyggelige pleien bringer dem til stadig ny blomstring, ellers vilde de forlenget ha visnet hen, som så mangt der borte i østen, hvor det ikke fins en slik gammel kultur, som stadig fornyes.

Slik er Italia. Dets mennesker har åpne øyne for framtiden, men de er ingen maskinmennesker, som ligger under for den tekniske tidsalders rus. Italias fiender trodde at nettopp dette var Italias svakhet, som de hensynsløst kunde utnytte i krigen til triumf for sine mekaniske lover. I virkeligheten er det Italias styrke, som gjør dette land i stand til å motstå et så konsentrisk angrep fra sine fienders side. Dette vil bli grunnlaget for Italias betydelige rolle i Europa.

Et symbol fra den stolte italienske historie. S. Gimignano er et av den europeiske kulturs klenodier der den ligger mellom hvite skyer og olivenlunder. „Byen med de hundre tårn“, som den kalles, ligger i provinsen Siena i Mellom-Italia. De 13 tårn som er i behold, er et vitne om den gotiske kunsts tankeklarhet og tyngdefrihet. Der bodde Dante en tid og holdt den 8. mai 1300 en berømt tale for guelfenes sak. Byen ble i 1928 stilt under loven om minnesmerkers beskyttelse

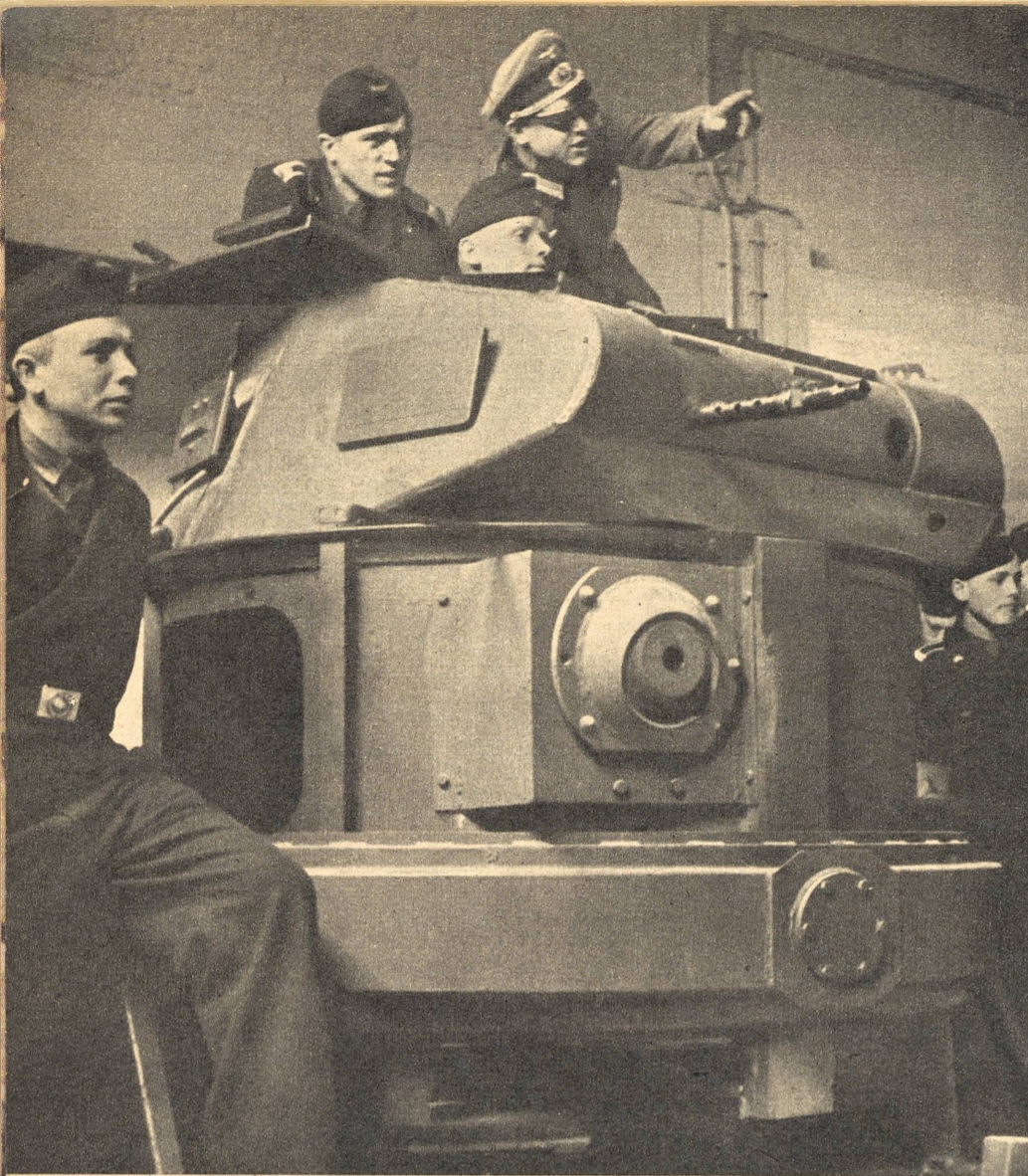

I panserskolen. Framtidige divisjonskommandører følger øvelsene i „skolegården“ fra et vakittårn

„Signal“ besøker en PANSER-HØGSKOLE

På siktescenen i skytehuset er panserjegere i arbeid. Med lett antitankskyts blir kjørende modeller tatt under ild

Ved „rystestanden“ blir panserskytternes ro og treffsikkerhet prøvd. Den raffinert konstruerte rystemaskin gjengir naturtro alle bevegelser i terrenget — ved rystelsenes uberegnelige karakter hører det megen dyktighet til å holde hodet klart og handen sikker

Også panserjegeren, som jager panservognene, blir gjort grundig fortrolig med sitt våpen i høyskolen. Ridderkorsbærer Schaldach, en dyktig praktiker, demonstrerer for elevene med fagmessige grep et grundig prøvd trikk i omgang med kanonen

GENERALMAJOR THEISS:

Litt om „jernvitenskapen“

De svarte pansermenn er som for-gangne tiders jernriddere. Det tyske panservåpen er et nytt våpen med særlig styrke. Det er der Führers verk. I en tid, da allverden påsto at panserkampvognene alt var blitt for-eldet, og kunde legges på skraphaugen, så han i panservognen et kampmiddel, som kan utvikles til et spesielt våpen, og ga så ordre til utbygging av det i denne retning. General Guderian, førkjemperen for denne idé, fikk i oppdrag å virkeliggjøre dette. Han har arbeidet med i skapingen av det, han har utdannet pansertroppen, og fylt den med sin ånd.

I felttoget mot Polen fikk den sin ild-dåp. Og det er i første linje dens verk at dette felttog kunde avgjøres i løpet av knapt 18 dager.

I vesten trodde våre fiender seg å være sikre bak sine sterke befestninger. Våre panserdivisjoner gikk løs på Sedan, festningens hjørnestein, stormet den og nådde så i løpet av syv dager kysten ved Abbéville. Den således fullførte omringning av de fiendtlige nord-arméer førte til deres tilintetgjørelse. I felttogets videre forløp rykket general Guderian igjen på bare noen få dager — fra rommet Reithel — Sedan fram til den sveitsiske grense, og førte ved omringning av de fiendtlige styrker i Maginotlinjen også dette felttog til ende. Da der Führer i sin minneverdige riksdagstale berettet om felttoget i vest, fastslo han panservåpenets andel med de betydningsfulle ord: „Det tyske panservåpen har i og med disse felttog fått plass i verdenshistorien.“

Det har så overtruffet seg selv på fjellet, på Balkan, og som fullstendig nykomling i den afrikanske ørkensand. Men sitt mesterstykke presterte det i østen. Mot en mer enn tidobbelst fiendtlig overmakt, som ikke bare var tallmessig, men også overlegen med hensyn til panserstyrke og bevæpning, har det i en lang rekke gryteslag bidratt til at fienden ble trengt tilbake og tapte mange krigsindustrienter, så at vi vant områder, som er av stor betydning for oss. Om vinteren hjalp de våre tapre grénaderer ved de harde forsvarskamper, trengte så straks fram til Stalingrad og Kaukasus, og har parert og stadig knekket den voldsomste kraftanstrengelse, som fienden foretok for å frambringe en vending på krigen.

*

Men panservåpnet er ingen framstormende rå massens makt. Det er et ytterst allsidig, følsomt krigsinstrument, som bare kan anvendes riktig av mestere i krigskunsten. Dette instrument består av det større antall forskjellige våpen, som under innsatsen samarbeider helt og holdent inntil den

Hvor det blir undervist i „Panservognenes geopolitikk“

Skolens lærere (ovenfor) er samlet til et foredrag av en høyere offiser, som forteller om sine siste fronterfaringer i kampen mot sovjetrusserne. Ikke mindre oppmerksomt følger elevene (nedenunder) undervisningen, som daglig forener hundrer av panserskyttere, panserjegere og pansergrenaderer samtidig i mange kjempestore auditorier. Selv har de jo alt praktiske erfaringer, men blir no opplært av praktikere; de er alle fylt av brennende ærgjerrighet etter selv engang å være et forbilde

PK - fotos:
Krigskorrespondent Pabel

Fire fra panserskolen

Avstigning! Pansergrenaderer, som har til oppgave å rykke fram under beskyttelse av de egne panservogner og uskadeliggjøre fiendtlige motstandsreder i enkeltkamp, erverver på skolens øvelsesterreng (ovenfor) den ferdighet som seinere står sin prøve ved fronten. Panserskolens fellesrom (nedenunder) gir god anledning til hvile etter de harde timer under utdannelsen

Major Prinz von Schönburg-Waldenburg ble tildelt ridderkorset for stormingen av Termopylene, hvor det lyktes for ham som fører for en fortroppavdeling under hensynsløs personlig innsats å bryte igjennom tre av britenes sterkt besatte forsvarsstillinger

minste enkelthet. Og det kommer her an på hver enkelt.

Ingen er født mester. Jo høyere mål en har satt seg, desto vanskeligere er veien. Den fullkommenhet, som kommer til uttrykk i panserdivisjonens kamp, er resultatet av et møysommelig oppbyggingsarbeid, som er sammensatt av mange enkeltheter.

Etter en infanteristisk grunnutdannelse følger så våpenutdannelsen, som omfatter mange særområder. La oss f. eks. betrakte besetningen på en panserkampvogn. Vi finner der panserføreren, siktekanonéren, ladekanonéren, panserkjører og radiotelegrafisten. Hver av disse fem menn har sin bestemte oppgave, som han må være fullkom-

Feldwebel E., som de' tok i felttogene i Polen, Frankrike, på Balkan og i østen, ble som pansergrenader tildelt jernkorset av I. kl., fordi han sommeren 1941 i kjeleslaget ved Zwiahel overtok ledelsen etter at alle batteristabens offiserer var falt og holdt den allerede gjennombrutte stilling

men utdannet til. Men det gode resultat kommer bare av deres samarbeid, som må være så intimt som om de var ett vesen, ja som om panservognen selv var den kjempende. Men det er ikke nok at hver mann av besetningen behersker sitt arbeid godt. Han må også vite hva kameratene har å gjøre for å bringe deres arbeid i samklang med sitt eget, og om nødvendig også å kunne overta deres post.

Ved denne korte oversikt har vi vist hvor omfangsrik utdannelsen er, men dette er dog bare fundamentet, hvorpå panserdivisjonene blir bygd opp. Enkeltutdannelsen følges av samarbeidet i pelotongen, i kompaniet, i avdelingen eller i regimentet. På samme måte full-

føres pansergrenaderenes og panserjegerenes, motorsykkelskytternes, panserartilleriets, panserpionérenes og pansergrafistenes utdanning. Skoleringen av alle disse våpen til det aller nøyaktigste samarbeid innen sitt eget våpen og med andre våpen, som fly- og luftvernforband, er kronen på denne utdanning.

*

Selvfølgelig blir denne store oppgave ikke løst av én eneste skole. Utdannelsen foregår i hele Riket, i hele Europa, selv like bak fronten, i reserveavdelingene og utdannelsesenhetene. Panservåpenets høye skole er utdannelsens åndelige sentral. Her blir forskriftene

Major W., som deltok i felttoget i Spania, var fra juli 1941 til januar 1943 med i felttoget i øst som kommandør for en selvstendig panseravdeling i Nord-Karelen. Etter inntagelsen av Salla, som han hadde en avgjørende andel i, ble han tildelt jernkorset av I. kl.

skaffet til vege, krigserfaringene samlet og utnyttet, omskoleringen og videreutdannelsen gjennomført. Her følger prøvingen av nytt materiell, nye våpen og nye tanker. I tallrike kurser blir panservåpenets lære utbredt, utfyllt og utdypet. Her foregår også offisersutdannelsen av soldaten, som har utmerket seg ved fronten, og videreutdannelsen av offiseren til høyere tjenestegrader. Taktikken og skyteutdannelsen er intimt forbundet med den tekniske utdanning ved apparatene og våpnene. Omrisset av alle disse oppgaver viser oss at de er for mange til å kunne mestres på ett eneste sted. Også panservåpenets høgskole har forlenget sprent sine fredsrammer, og er i dag fordelt over hele det europeiske rom — i samsvar med dens betydning.

Feldwebel B. viste seg som pansergrenader særlig dyktig ved inneslutningen i bruhudet Konotop: som kompanimelder fikk han gjenopprettet den avbrutte forbindelse med batteriet og artilleriet og ble for denne omtenkssomme bedrift tildelt jernkorset av II. kl.

Das Grenadier-Regiment 212

dankt dem kroatischen Infanterie-Regiment 369

für die im Kampf um Stalingrad bewiesene Kameradschaft und wünscht dem Regiment weiterhin

Waffenerfolg bis zum siegreichen Kriegsende.

Stalingrad, 5. Nov. 1942

OBERSTLEUTNANT u. REGIMENTSKOMMANDEUR

Stalingrad, Blick auf das Werk „Roter Oktober“ (Mittebild), von Höhe 107,5 aus.

Erindring om felles døder Dette lykønskingskort — en radering av en tysk krigsdikter — smykket det siste julebord hos den kroatiske legion i Stalingrad. Det viser skueplassen for felles kamper sammen med tyskerne. Kortet befinner seg nå i det kroatiske hærmuseum i Agram

DE VAR DE FØRSTE

Kroatenes frivillige heltekamp gjennom to år
PK-beretning av krigskorrespondent Walter Kiaulehn

Ti dager etter at krigen mot Sovjetunionen var begynt, kalte kroatene poglavnik, dr. Ante Pavelic, de frivillige til kamp. Bare øvde soldater av alle våpenarter skulde melde seg. Kroatia befant seg enno i sin gjenfødelses veer. Landet var besatt og de bolsjevikiske bander gjorde seg for første gang bemerkbare. Hvem hadde kunnet ta kroatene det ilde opp, om de ønsket å beholde sine beste menn i sitt eget land? De visste imidlertid at deres stat bare kunde leve hvis Tyskland og dets forbunds-feller levde. Kroatia vilde bare på et europeisk grunnlag kunne eksistere som uavhengig stat, ellers i det hele tatt ikke.

Ropet „Za dom“, med hvilket kroatene grep til våpnene, er en bekjennelse til Europa og til Det tyske rike. „Za dom“ — for heimlandet, og dette vil bare kunne eksistere, hvis den nye ordning triumferer. Det meldte seg flere frivillige enn de påtenkte formasjoner maktet å omfatte. Man hadde for øye et utvidet regiment, et bombefly- og et jagerflyforband og en marineformasjon. Infanteriregimentets frivillige samlet seg i Varasdin an der Drau, en bataljon som bare besto av bosniaker, i Sarajevo. (Men også i begge de to andre bataljoner befant det seg frivillige fra Bosnia og Herzegovina.) Marinemennene og flyverne samlet seg i Agram. Flyverne — noen hundre offiserer og underoffiserer samt mannskaper for tjeneste på bakken — reiste straks til Tyskland for å få spesialutdannelse.

Den 16. juli, altså bare fjorten dager

etter statsførerens opprop, fulgte det utvidede infanteriregiment, noe seinere artilleriavdelingen og den bosniakiske bataljon. Innen rammen av den tyske organisasjon erholdt regimentet nummer 369 og blev i Ostmark utdannet i bruk av de moderne tyske våpen og i tysk taktikk. Regimentskommandøren var oberst Markulj, en gammel frontkjemper fra verdenskrigen; artilleriavdelingen, tre batterier (haubitser) kommandertes av major Mesic. De frivillige fikk tyske uniformer, deres kjennemerke var det hvittrøde sjakkbrettvåpen på stålhelmen og på det venstre erme. Dertil fører flyverne en „U“ på flyets skrog, det betyr Ustascha, nemlig — revolusjonær!

Regimentets instruksjon varte bare en måned, et bevis på mannskapenes og offiserenes høye tekniske nivå, de har jo den tyske skolen i blodet. Enhver kroat har en svermerisk forkjærlighet for sitt lands gamle våpen, den krumme, nedentil brede sabel, kamphammeren, lanssen og den lange dolk. Men det dreier seg her om noe mer enn svermeri for gamle ting, for de tyske instruktører la merke til den samme glødende interesse da man ga de frivillige de nye tyske og særlig de automatiske våpen i hendene. Den 22. august ble det utvidede regiment transportert til Nord-Romania og bega seg derfra på den lange marsj til fots til fronten. Den var 1500 kilometer lang, varte over en måned og førte — med den hvithårede kommandør alltid i spissen —

helt til Poltava, hvor kommandanten for en tysk skytterdivisjon hilste regimentet og stilte det under sin divisjons kommando.

Det var en fryd for enhver soldat bare å se det regimentet. Det besto av tre bataljoner, hver med tre skytterkompanier og et mitraljøsekompani. Hvert skytterkompani var dessuten utrustet med 12 maskingeværer og tre granatkastere. Dertil kom regimentskommandantens stabskompani med en signalavdeling, en pionér og en kavaleriavdeling, et trettende kompani med 8 tunge granatkastere og det fjortende, panservernkompaniet med lette og tunge våpen. Til slutt kom trenet og så artilleriet med egen signal- og måleavdeling, tre batterier, hvert med fire ti-centimeter-haubitser og to automatiske og tre maskingeværer. Også artilleriet hadde sin egen forpleinings- og bagasjetropp. Regimentet hadde også sitt eget musikkorps — varasdinerne! Slik gikk det til kampen.

Halvannet år kjempet dette regiment med høy fortjeneste fra frontens midtre del helt til Stalingrad, hvor det i januar delte skjebne med de andre innesluttede. Som den kroatiske nasjons dyrebare arv mottok artilleriavdelingen ved sin avreise fra heimlandet den standart, med hvilken kroatenes banus, Jellasic, i 1848 var brutt opp fra Dubrovnik til sitt felttog for Riket. Også denne gang ble den gamle standart ført med stor ære i alle kamper for Riket og Europa.

„Mestere i partigengerkrig“

Regimentets første kamphandlinger besto i trefninger med bolsjevikiske bander. Fredrik den store sa at kroatene var mestere i partigengerkrig. Også denne gang besto deres mesterskap sin prøve. Så begynte de svære kamper som førte til erobringen av Charkov. Premierløytnant Bakarac var en av de første som utmerket seg med sitt kompani. De stormet Perekop. Her tok kroatene sine første fanger. Fra Valki av trengte regimentet inn i Charkov. Da satte den bolsjevikiske vinteroffensiv inn og kroatene ble innenfor rammen av den tyske divisjon flyttet sørpå.

Ved Miusfloden feiret regimentet sin julefest. Dette hadde i 1941 sin særlige betydning fordi muhamedanernes Beiramfest denne gang falt på den 25. desember. For de kroatiske muhamedaner har krigen også en annen særlig betydning. De kjemper jo også for befrielsen av de 30 millioner trosbrødre som lever under sovjetrussisk og engelsk herredømme. To muhamedanske sjelesørgere betalte sin taperhet med livet. En av dem — Teskereckzic — falt i Donbuen som fører for et kompani.

I denne harde, umenneskelige vinter 1941/42 lærte tyskerne å beundre kroatenes spartanske seighet. Hvor ofte var de ikke uten te og uten varm suppe. De sto smilende i snødrivene og sa:

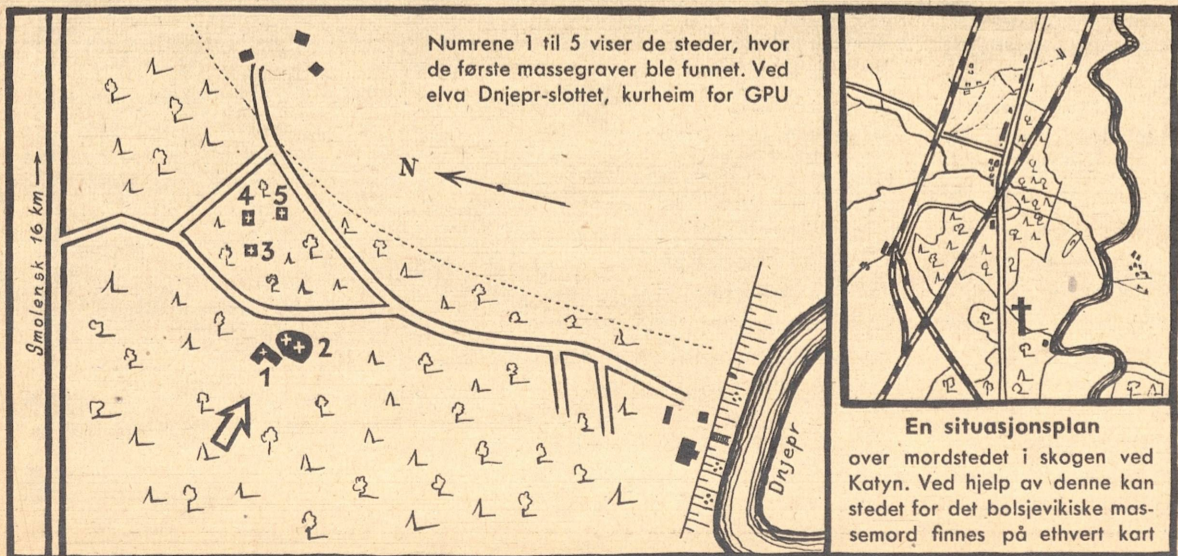

Dokumenter om massemordet. Journalister fra alle europeiske land besiktiger de gjenstander, som ble funnet ved likene av de over 12 000 polske offiserer, som ble myrdet av bolsjevikene

Kameraet dokumenterer: Utgravningsarbeidene på det kjempstore likfeltet blir fotografert. Disse grufulle fotos vil være en ugjendrivelig anklage

Sannheten kommer for en dag. Tre år skjulte jorden massemordet ved Katyn. No taler nakkesårene og ofrenes distinksjoner — bildet her viser en polsk majors — et tydelig språk

EUROPA anklager

„Signal“ bringer på disse to sidene fem bilder, fire fra østen, ett fra vesten. Så forskjellig den gjenstanden enn er, som de framstiller, er de dog dokumenter for den samme åndelige holdning, som anser massemord på vergeløse tillatt som middel i krigføring

Agenturet Belga Press i Bryssel berettet etter det engelsk-amerikanske bombeangrep på Antwerpen i begynnelsen av april at de angripende fly også hadde bombet landsbyer i nærheten av Antwerpen. Disse engelske og amerikanske bombefly skjøt med maskingevær på flamske bønder, som arbeidet ute på markene. Endel bønder ble drept og andre såret. Da så et av de tunge USA-bombefly ble skutt ned i luftkampen, lyktes det besetningen å hoppe ut i fallskjerm. Hvis de ikke var blitt tatt til fange av tyske soldater, var de sannsynligvis blitt lynsjet av bøndene — som ifølge Belga Press i raseri styrtet seg over maskingeværskytterne.

Naturligvis var det riktig at en tok disse amerikanske flyvere til fange og ikke lot dem bli slått i hjel. Raseriet hos bøndene fra de landsbyene ved Antwerpen viser imidlertid nøyaktig hva det dreier seg om ved denne engelsk-amerikanske bombekrig mot alle europeiske land: om mord.

I Antwerpen er mellom 2000 og 3000 menn, kvinner og barn omkommet ved dette angrepet. Engländerne og amerikanerne begrunner dette sitt mord fremdeles med de tyske bombeangrep på London og byene i Sør- og Mellom-England høsten 1940 og våren 1941. Det er i alle de europeiske nasjoners interesse, som i dag er truet med mord ved de engelske og amerikanske bombeangrep, at det endelig blir ordnet opp med den legenden at det ved det engelsk-amerikanske angrep bare dreier seg om gjengjeldelse. Her er de kjensgjerninger, som vi gjenkaller i erindringer: De første bomber, som falt på fastlandet i den tysk-engelske krig, ble kastet den 12. januar 1940 fra engelske fly mot den åpne by Westerland. Tyskland hadde inntil da bare bombardert skipsmål på havene. Her ble det heller ingen forandring. Den 20. mars 1940 kom så et engelsk angrep på Sylt, hvor bare sivile mål ble truffet, bl. a. et sykehus — noe som amerikanske journalister dengang konstaterte. Den 23. april 1940 gikk så de engelske bombeflyvere over til å true befolkningen i de besatte områder med mord. De foretok et angrep på boligkvarterer i Oslo, som kostet mange nordmenn livet. Den 25. april sendte så det offisielle tyske telegrambyrå ut følgende melding: „Enno har den tyske flygruppe streng ordre til ikke å angripe åpne fiendtlige byer uten militær betydning. Skulle engländerne fortsette med sine angrep mot ikke-militære mål, vil det en vakker dag komme til en lei opp-

En inngang til undergrunnsbanen i Paris...

Av beretningen fra den amerikanske armés hovedkvarter, gjengitt av seneren Exchange Telegraph, om dagsangrepet på Paris' sivilbefolkning: „Pilotene, som tok del i raidet, beretter at hele det foreskrevne område var oversådd med treffere. Kommandanten for en sveit av de flyvende festninger betegner raidet søndag som det beste han noengang har opplevd“

våknen for dem og da vil bombe bli gjengjeldt med bombe.“

Tross denne advarsel angrep engländerne den 10. mai 1940 den åpne by Freiburg, og kastet bomber i det tett bebodde bysentrum, hvor det overhodet ikke fantes noen militære anlegg, noe som Røde Kors' hoveddelegerede, amerikaneren Taylor konstaterte, da han tilfeldigvis kom til Freiburg umiddelbart etter det engelske bombeangrep. Den gang ble 57 sivilister, deriblant 20 barn drept av engländerne, og 150 sivilister ble såret. Det fulgte så stadige

advarsler gjennom forsvarsmaktens overkommando og det offisielle tyske telegrambyrå, og likeledes i de tyske radioutsendelser på engelsk. Det første tyske gjengjeldelsesangrep fant først sted den 19. juni 1940, etterat det mellom den 10. mai og den 19. juni var foretatt 228 engelske bombeangrep på riksområdet. Av disse angrep hadde 169 vært rettet mot absolutt ikke-militære mål, mot boliger, sykehus og kirker. Først etter to videre offisielle advarsler fra der Führer fugte så de harde gjengjeldelsesangrep mot Eng-

land. Det er historien om begynnelsen til den tysk-engelske bombekrig.

De kvinner, barn og oldinger, som ble meid ned i Norge, Danmark, Nederland, Belgia, Frankrike, Italia og Tyskland, de boliger, kirker, sykehus og kultursteder, som de ødela i alle disse land, står i anti-europeernes debetbok. Tallene på de uskyldige drepte, som kommer fram her, er den anklage, som de europeiske folk retter mot denne engelske og amerikanske krigføring, som har stilt seg utenfor enhver folkerettslig lov.

Det glødende

tårn

Av PK-krigskorrespondent
Wolfgang Koerber

„Signal“ avslutter hermed en beretning fra vinterfelttoget 1942-43, som gir et klart bilde av det forbitrede i dette hittil hardeste slag i øst

III. DEL (SLUTT)

Bolsjevikene har i dag begynt med sine angrep igjen. Det var en kampdag full av vill spenning og full av hemmeligheter. Hele natten igjennom hørte vi bak haugen en helvedes larm. Motorstøy, brøl, skrik og spektakel. Det er kommet nye forsyninger av vodka der borte.

Vi hadde stått ved kanonene siden halv fem og så med stive øyne inn i grålysningen. Men der hendte ikke noe iallfall ikke hos oss.

Da brøt der løs et veldig leven på sørvegen. Tre av våre tanks — hvor kommer de fra så plutselig? — krøp framover. Artilleri- og maskingeværild. „Stalin-orget“ brakket inn i byen. Da hørte man atter denne spøkelsesaktige gurgling. På den annen side av sørskråningen slo der opp en hundre meter høy, glorød stikkflamme og det hørtes en skarp eksplosjon. Man mumler atter om vårt hemmelighetsfulle våpen.

Det egentlige storangrep kom i nord-øst. Vi kunde iakta alt herfra som fra en feltherrehøyde. Først en ubeskrivelig bolsjevikkisk artilleriild, derpå et infanteriangrep med en bataljons styrke. Til slutt kunde de trenge inn i fire av våre støttepunkter ved Gurgew. Vi gjorde straks et motangrep, som imidlertid strandet på grunn av den fiendtlige ild.

Allerede siden middag hadde vi observert at sovjetkanoner gikk i stilling i nordøst. Til slutt talte vi 14 stykker.

Klokken 14.30 telefonerte kaptein G. at vi skulde åpne ild. Som følge av lufttrykket fra kanonskuddene ble alt feid ned på gulvet i bunkeren vår, stearinlysene ble slukket som av en spøkeshånd. Etter tyve skudd fra vår „8.8“ ble ilden derborte innstilt.

„Hvem skyter egentlig mot hvem?“ spurte underoffiser F. ikveld, da der atter hørtes kamplarm bak haugen vår. Langt borte fra hører man skudd som fyres av, noe nærmere nedslagene. Bolsjevikene, som ligger rett overfor oss, skyter også, men i den annen retning. Ikke et menneske vet hva der er på ferde. Om våre tropper er i anmarsj? Vi forestiller oss hvor fint det vilde være, dersom de plutselig kom opp over skråningen foran oss. Vi bygger luftslott, men så kan vi atter ikke tro det.

Vi står utenfor tiden. Vi regner ikke mer med dager, uker eller måneder. Når vi skriver brev, må vi overveie lenge og spørre oss for om hvilken dato det vel kan være. Bare kampen er blitt målet for alle ting.

I natt var en alpejeger, som kom tilbake fra byen, ved en feiltagelse gått inn i en bolsjevikkibunker. Idet han går ned trappen, blir døren plutselig revet opp. En svart skikkelse står i det svake lyset i døråpningen og roper ham an på russisk. Vår alpejeger går imidlertid ikke fra konseptene. „Rababra, rababra!“ mumler han hen for seg snur og forsvinner i natten, ikke uten — og det er poenget i historien — å ha tatt en håndgranat fra beltet og kastet den bak seg inn i bunkeren.

Fem mann av kamptroppen fikk jernkorset II. Da man hverken hadde kors eller band for hånden, måtte de som allerede hadde ett, klippe et stykke av sitt band.

Den selvfølgelig kampvilje, overlegenhetsfølelsen og den nesten muntre tillit hos soldaten som står i forreste linje, er en daglig åpenbaring. Nesten alle vi som er her — omgitt av en barmhjertighetsløs fiendtlig ring av stål — er, når det ikke går altfor hardt for seg, i kamppausene fylt av en nesten olympisk munterhet, som bare blir til av soldatens største indre frihet. Aldri syntes livet mer verdifullt enn her hvor døden er så nær.

I natt kjørte der opp bolsjevikkiske høytalere. De spilte valser og jazzmusikk og oppfordret så våre soldater til å løpe over, fordi de trengte arbeidere til sine rustningsfabrikker. Plutselig skrek en stemme at de frivillig vilde overlate oss landet fram til Volga, dersom vi lot dem beholde „resten“. Da hørtes der et knakk, og høytaleren ble slått av.

Situasjonen er blitt mer kritisk. Speringen av sørvegen gjør seg ubehagelig merkbar. I nordøst skal der stå parat tre bolsjevikkiregimenter og seks stalinorgler.

„Fantomkanonen“ er blitt til. Det er en ny idé av kaptein G. En 8.8-cm-kanon er blitt gjort bevegelig. Oberst M. kaller den „elefanten“, til minne om de gamle kartageres kampelefanter. Når der ett eller annet sted byr seg et lønnende mål, ruller den fram, skyter og forsvinner igjen.

Vi må bryte igjennom!

Kaptein G. snur ansiktet sitt mot meg. Om munnen ligger der en bitter fure, under øynene er der skygger som jeg ikke har sett før.

„Vet De beskjed allerede? Vi må bryte igjennom. Ringen må sprenges. Jeg skal slå meg igjennom med hele besetningen i retning av Vorosjilovgrad.“

Vi må imidlertid over en strekning på hundre kilometer som er spekket med bolsjeviker med sine tanks og kanoner.

Løytnant S. sleper en postsekk nedover trappen. Det siste flyet som anløp Millerovo, hadde den med seg i natt. En favn forsinkede julepakker er med. Vi hadde ventet på dem i ukevis, no kommer de i siste sekund, no da vi ikke trenger dem mer.

„Bare ta med det nødvendigste!“ sier G. „Klokken tre marsjerer vi.“

Derute ser man no forberedelsene til oppbrudd, men ikke slik at bolsjevikerne kan merke det. Overalt blir der gjort klart. Sprengkommandoer forbereder ødeleggelsen av militære objekter.

Vi pakker hurtig sakene våre sammen. Alt som ikke er absolutt nødvendig, flyr ut i snøen. Også et par kjære ting som man stadig har hatt med seg, og som syntes en så uunnværlige. En grankvist fra hagen der heime. Jeg ånder enno engang inn duften av den og lukker øynene. Et par bøker som man aldri vilde skille seg av med. Av en av dem river jeg ut titelbladet hvor følgende ord står skrevet med klar skrift: „Måtte denne boken fængsle Deres sjel i de lange russiske vinternettene . . .“ og stikker det i brystlommen. Alt annet blir lagt i en haug i snøen, oversprøytet med bensin og brent.

Litt over klokken tre, i grålysningen, setter troppene seg i bevegelse. Langsomt krypende når vi stedets utgang. Fra alle sider kommer der kjøretøyer, trossvogner, sleder, kanoner, traktorer og lavetter og danner rekke — uten å forhaste seg og i forbausende orden — på utfallsvegen som fører mot sørvest.

Månenatten er fylt av et melkeaktig lys. Intet under at „nervesagene“ kommer og kretser over oss som bevingete DKW-biler. Mon de allerede har oppdaget at vi drar av sted? Deres magnesiumhvite skjerm av lys konkurrerer med månen. Bombene faller med en hes gurgling og eksploderer med en rød stikkflamme.

Vognene kjører opp en bratt bakke. Vi drar forbi det siste huset, og kommer opp på høyden. Foran oss brer der seg grenseløse hvite snømarker, hvorover månen kaster sitt lys. Kolonnen er et endeløst, svart band som sviner i horisonten.

Tårnet gløder

Jeg snur meg og ser ned i et helvedeskrater. „Byen i suppetallerkenen“ brenner på alle kanter. Røde flammer

slår ut av husene. Detonasjoner fra våre egne sprengninger og av bombene følger hverandre i en bedøvende rytme. Røde, gule og hvite stikkflammer skyter til himmels som lysfontener. En rødviolett eim har lagt seg over byen hvor lysskuddene hvirvler som forvillede sjeler.

Tårnet gløder spøkelsesaktig i den sitrende luften.

Aldri vil vi glemme dette bilde, enten vi er våkne eller vi drømmer. Det er en siste hilsen fra den døende by, enskjønt den mer enn femti ganger ble stormet fra alle sider med tanks, trommeild og løsslopte menneskemasser.

Alpejegerne, flyverne og radiotelegrafistene til fortroppen har no spredt seg til flånesikring på bakkekanten. I sine hvite dekkantrekk kan de vanskelig oppdages. Som schäferhunder kretser de lette flakkanoner på egne lavetter omkring marsjkolonnen. Panserrekognoseringsvogner og to, tre tanks ruller raslende forbi. Da stopper kolonnen.

En hører smell fra maskingevær, drønn fra granater som fyres av og slår ned. T 34 er der! Premierløytnant P. kommer sprengende med bilen sin.

„Er her fler 8.8? Straks fram i tåten! Vi må rydde vekk panservognene.“ Snart griper de svære kanonene inn i kampen med sin dumpe kontrabass.

Dagen blir enno klarere og kaldere. Bare over den nordlige horisont ligger der en svart skybanke som trekker seg vestover i en lengde av 90 grader. Den mørke baldakin er brannskyene over Millerovo.

Vi er blitt sultne. Bak banevokterhuset har de tent opp et lite bål for å tine opp de steinharde hermetikkbokser. Med brødet kan man slå ihjel et menneske, selv øksene blir sløve mot det. Natten over hadde vi knasket sjokolade, det eneste som kunde nytes. No er vi tørste, men der er ikke noe å drikke. Feltkjøkkenene har ikke vann.

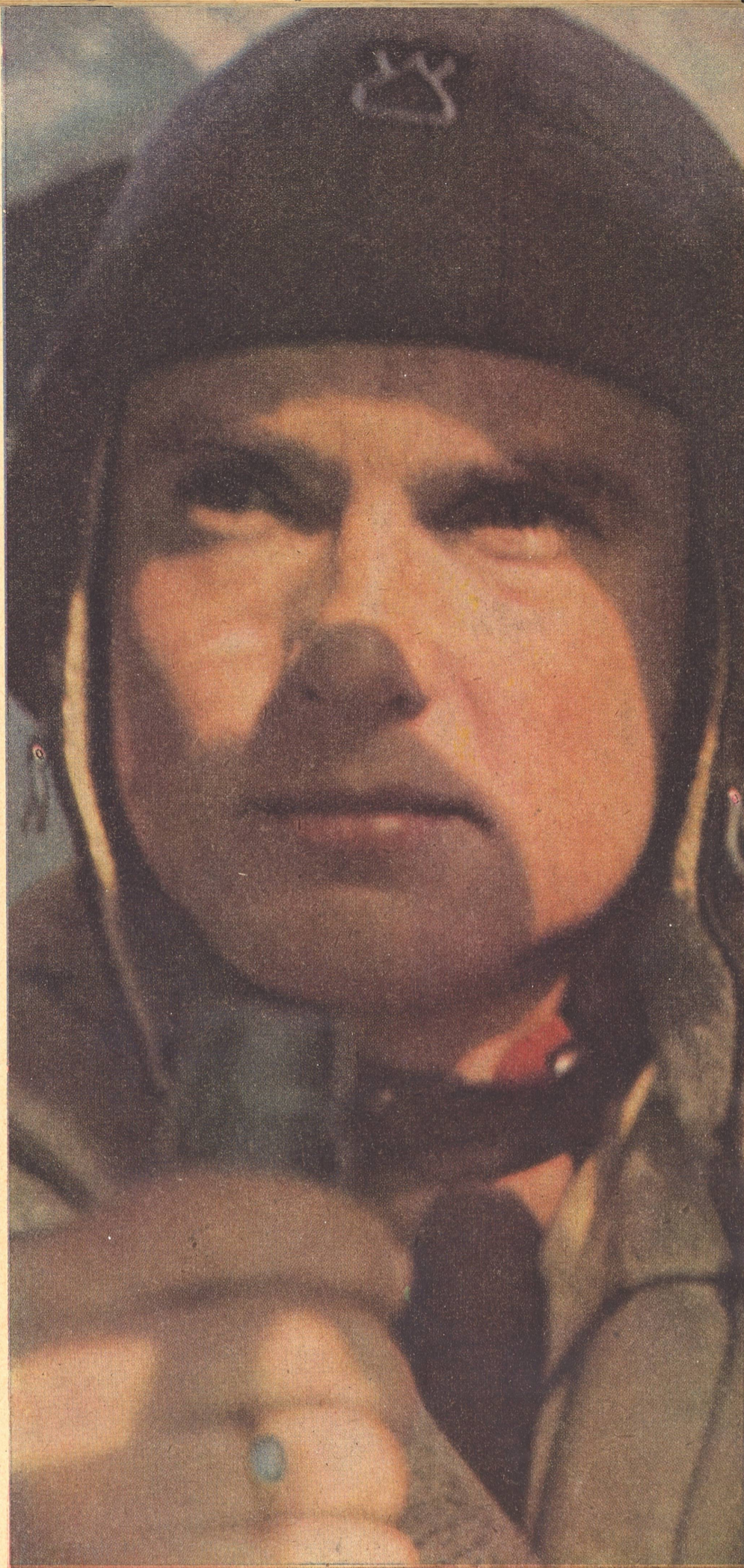
Slagfly angriper oss

Der dukker opp fire fly med lyseblå maling. Det er sovjetfly, de kommer direkte mot oss. No bøyer de av og flyr over kolonnen i retning av Millerovo. Der faller etpar bomber. Flakkanonene skyter fra alle rør, der legger seg et lynende nett av stål omkring flyene. Ett går opp i flammer, et annet cgså. De faller bratt ned, det ene til venstre, det andre til høyre. Et svart punkt svever ned i en silkeskjerm.

En halv time seinere er de der igjen, denne gang seks. De kommer no vestfra og bruser rett over hodene på oss. Vi kaster oss ned, og bombene faller allerede. Jeg merker et slag i underarmen. En stor, brun jordklump, som ble slynget ut av bombegropen, ligger ved siden av meg.

Og så kommer de enno en gang, for tredje gang. Denne gang er det endog

Fortsettes side 23

PK-krigskorrespondent Seeger

KVINNENS INNSATS

Litt om innsatsen for den totale krig

På det nye arbeidsstedet. Frøken Käthe St. var sekretær på et Berliner kontor. Den totale krig kalte på henne. Hun ble etter eget ønske utdannet til tekniker og arbeider no i kringkastingens senderrom. Bildet viser henne ved avspillingen av en utsending på magnetofonbandet. Hennes beredvillighet gjorde det mulig at hennes forgjenger kunde stille seg til rådighet for luftvåpenet

→
Til fargebildet på dobbeltsiden:
Infanteri forbereder seg til nytt angrep

PK-foto: Krigskorrespondent Müller

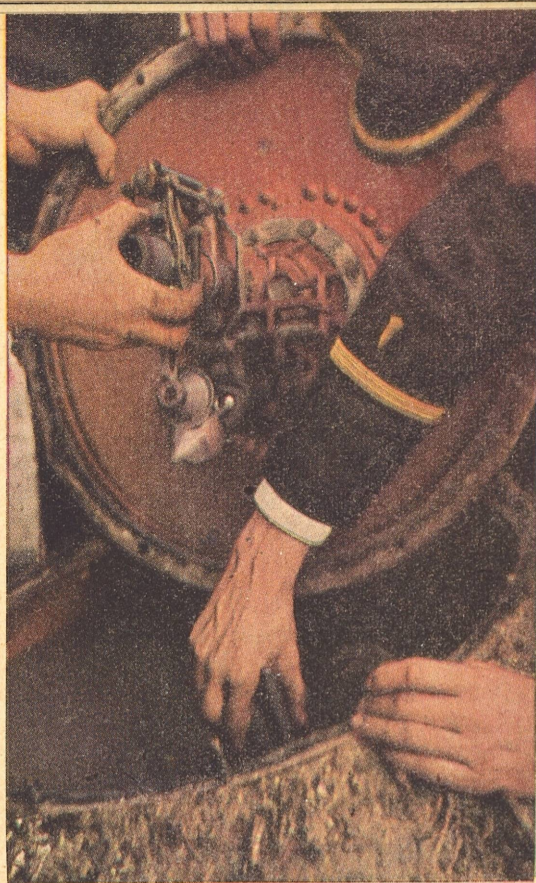

Minekrig slik...

Fiendtlige sjøminer drev inn i kystforfeltet. Minesveipere går ut. Fraakterdekket kastes vannbombene, som bringes til å detonere ved hjelp av en liten bensinlampe og en lunte. Dette får de fiendtlige miner til å gå i luften. Den ene søylen etter den andre stiger opp, snart er skipsfartsvegene igjen minefrie

PK-fotos: Krigskorrespondent Tölle

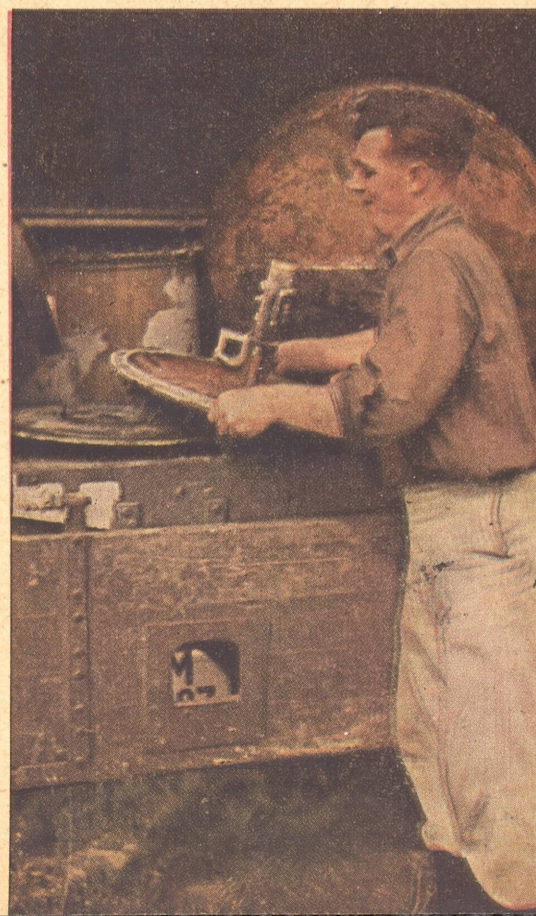

...og slik

På fiendtlige miner som er drevet i land, blir tennapparatet fjernet av speringsvåpenkommandoen. Det hører mot og behendighet til å gripe inn i det farebringende tennorgan

Den nye tenner på den engelske sjømine blir omhyggelig undersøkt av speringsvåpenoffiseren. Den gir verdifulle opplysninger for den videre bekjempelse

Spesialmekanikere understøtter offiseren under det farlige arbeid. Tennapparatet blir brakt til en inngående vitenskapelig undersøkelse i et laboratorium

PK-fotos:

Krigskorrespondent Vorländer

Det glødende tårn

Fortsatt fra side 18

tolv pansrede JL 2. Vi hopper ned i de friske bombegrøpene. Fra flyenes våpen kommer der en klar ildstråle. De skyter på kolonnen. Et par har de truffet, også flysjefen, premierløytnant St. Han er hardt såret og dør under den fortsatte marsj.

Atter dukker der opp grå vinger. Men vi oppdager de svarte korsene og gleder oss som barn. Man hadde altså ikke glemt oss. En hvittillammende lyskule faller ned med en kapsel, som inneholder en melding om de fiendtlige posisjoner foran oss.

Derpå styrter flyene seg med sin bombelast mot fienden, som usynlig sniker rundt oss bak haugene.

39 grader under null

No er vi tyve kilometer fra Millerovo. Men vi har allerede vært under vegs i fireogtyve timer. Idet mørket setter inn, er vi fremdeles på samme flekken, ved baneovergangen. Hele natten også. Temperaturen faller til 39 grader under null.

Bilen jeg var anbrakt i, er sporløst forsvunnet under bombeangrepet, jeg kan ikke finne den mer. Endelig presser jeg meg inn i en annen bil mellom tungt gods. Med krummet rygg og sammentrunkne bein får jeg så vidt plass. Det er helvedes kaldt, framfor alt når man ikke kan røre et lem. Til tross for det varme overtøy, trenger den inn i alle knokler. Fra tid til annen blir føtter og hender stive og følelsesløse. Min tykke frakk er kjørt avgårde med den andre bilen. Derfor har jeg hengt et ullteppe over hode og skuldre og ser ut som en beduinersjeik.

Endelig, etter 36 timers oppslitende venting i den grusomme kulden, setter toget seg atter i bevegelse. Her og der faller et kjøretøy ut. Man setter ild på det eller sprenger det med en handgranat. Fra en ødelagt vogn velier der ut kasser med sjokolade og hermetikk-bokser. Man putter et par plater i lommen. Resten må man la ligge.

En turkestaner, smidig som ingen av oss andre, svinger seg opp på stiggrettet under fart. Han har to hvite „kolberinger“ på ermet. Aha, feldwebel i et turkestanerkompani.

„Vi bare 12 mann igjen av hele kompani. Alt annet kaputt“, forteller han på gebrokkent tysk.

Man har hørt meget om turkestanernes seighet og tapperhet. Ved Donkneet holdt de tre dager igjennom stand mot sovjetangrepet. De kastet seg mot panservognene og vek ikke. De likner japanere, og de kjemper som japanere. disse pokkers fyrene fra den andre siden av Kaspiahavet. De er alt man vil ha dem til, bønder, nomader, ryttere og krigere . . . men bolsjevikker kan man ikke gjøre dem til, like så litt som man kan gjøre en panter til en hyene.

Helvedes porter er åpne

I Donzkoj ligger der en liten fall-skjermjegerenhet, som likeledes er innesluttet. Vi må bryte igjennom til dem og få dem med oss. I løpet av natten har imidlertid bolsjevikene satt opp kanoner og granatkastere bare to kilometer fra vegen. De er godt kamuflert. Man har kjørt dem inn i høysåter. Bare rørmunningene er frie og røper sin posisjon med den lyse munningsilden.

Endelig har jeg funnet kaptein G. igjen. „Vi må gjennom“, sier han.

„Jeg vil alaimere alle kanoner jeg kan oppdrive til å bekjempe batteriene. I mellomtiden må trosset smygge seg gjennom.“

Snart har tēten brutt seg gjennom. Også trosset har satt seg i bevegelse for å komme gjennom ildsonen. Bolsjevikene har skutt seg fordømt godt inn. Nesten hvert prosjektil rammer vegen. Innimellom hviner kulene fra sovjet-russiske skarpskyttere.

Det er bare en ting å gjøre: ta seg kraftig sammen og — gjennom! Bilene bruser fram i full fart. Ved siden av dem sledene og trossvognene med galopperende hester. Infanteriet har spredt seg utover. De fiendtlige granater følger i hurtig rekkefølge. Det kan ikke unngås at kjøretøyer blir ramt, splinter flyr høyt opp i luften. Flammer slår ut av vrakstumpene. Der ligger døde og sårede. Foran oss blir en vogn truffet. Jeg tenker ikke lenger. Idiotisk som en lirekasses irrumlarum summer det gjennom hodet mitt: „Hver kule rammer jo ikke . . .“

No er vi i Donzkoj. Der blir gjort holdt, og man samler seg. Fallskjermjegere med det umiskjennelige stålhat på hodet står allerede marsjberedt. De er i den beste forfatning, enskjent de også har vært innesluttet i to uker.

Hinsides alt menneskelig

Marsjen fortsettes i skumringen. General K. og oberst M. går inn i sine biler. Vi følger med lette flakkanoner. En panserrekognoseringsvogn sikrer ut til siden. Tēten og trosset har allerede vært under vegs siden i morges.

Våre fanger drar med. Bare få har slått seg igjennom i terrenget i ildsonen foran Donzkoj, da det var lettest å unnkomme. De fleste er sivilister, ganske unge, og menn med grå skjegg.

Vi drar gjennom polarlandet. Vi har vinterens kaldeste periode under vårt gjennombrudd. Kamp og stålregn synes oss ofte lett mot den ødeleggende kulden som eter seg inn i marz og bein. Hvert lem må kontrolleres med ansente nerver for ikke å risikere at det forfryser. Steppelandet, som oppsluker marsjkolonnen, er ubeskrivelig øde, uten form og uten grenser, gåtefullt og overalt lurende hat. Henover det feier no en ubarmhjertig, kraftig snøstorm.

Fortsattes side 29

Statssekretær Begić utdeler militære ordener — og kysser etter kroatisk skikk de dekorerte soldater på kinnene. PK-foto: Krigskorrespondent Schlobusch

DE VAR DE FØRSTE

Fortsatt fra side 15

„Når vi bare har brød og et par sigaretter, så går det nok!“

Artilleriavdelingen utmerket seg gjen-tagne ganger i løpet av denne vinter. På forsommeren gjorde regimentet seg fortjent til sin store laurbærkrans på grunn av sin medvirkning ved kjeleslaget om Charkow. For første gang opplevde kroatene her den tyske omringingsslag-taktikk i dens hele og fulle kraft: Tyve skytterdivisjoner, syv kavalleridivisjoner, fjorten panserbrigader av sovjetrussiske tropper ble tilintetgjort og 240 000 tatt til fange. Den 31. mai 1941 omtalte forsvarsmaktens kommunike den kroatisk legion på en særdeles ærefull måte. Bare dette regimentet hadde alene innbrakt 5000 fanger.

Etter dette kjeleslaget måtte oberst Markulj som var blitt syk, avgj kommandoen over regimentet til oberst Pavicic. Regimentet fortsatte med berømmelse sin veg til Voronesj og Kalatsj. Ved Donetsovergangen kom det til uforglemmelige nær kamper og fektninger, i Proletkultura måtte regimentet anlegge en egen liten kirkegård for sine falne. I Manojlim ved Don-buen falt kommandanten for den første bataljon, kaptein Mayrsberger, et svært tap for hele legionen. De kamper under hvilke Mayrsberger falt, var opptakten til det store kjeleslag i Don-buen, nord-

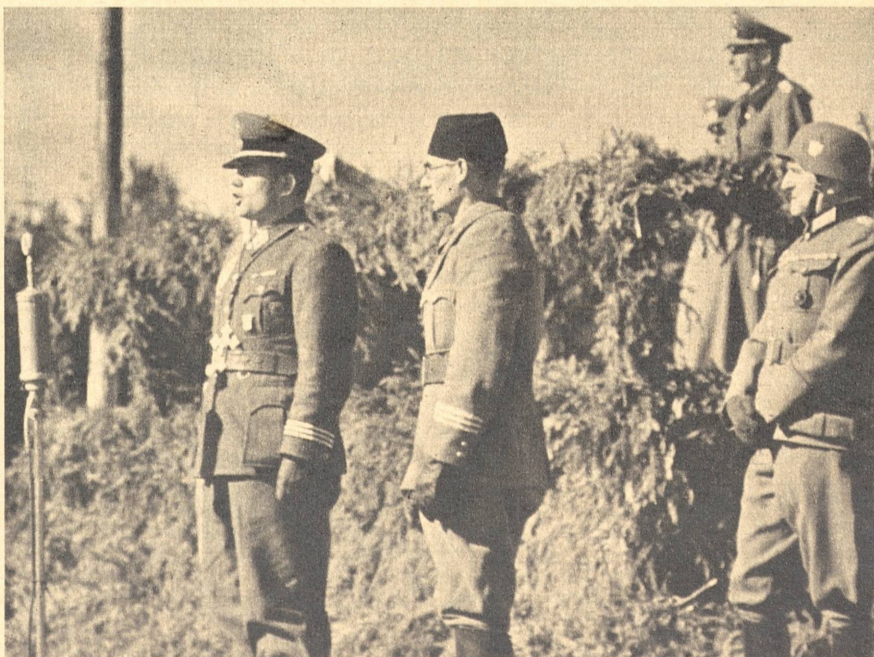
vest for Kalatsj. Regimentet som på grunn sine tap, var omgruppert til en bataljon, hadde det oppdrag å omslutte den nordvestlige rand av kjelen. Slaget varte fjorten dager. Det var fjorten blodige dager, fulle av berømmelse. Nesten hver dag brakte kroatene fire-fem hundre fanger inn. Løytnant Murkovic fullbrakte et ekte kroatisk mesterstykke, han tok en sovjetgeneral med hele hans stab til fange.

Over Don til Stalingrad

I september satte kroatene over Don og marsjerte til Stalingrad. Her opplevde de med stolthet og glede et besøk av sin statsfører Ante Pavelic. Sjefen for militærkanselliet, general Perivic, oberst Prebeg, og andre framstående militærpersoner tok del i frontbesøket. Generalen for pansertroppene, Paulus, som seinere steg til marsjalverdigheten i den glødende heksegryte Stalingrad, hilste ham velkommen.

Den 25. september ved syv-tiden om kvelden rykket de kroatisk formasjoner inn i Stalingrad. De fikk ordre om å storme jernbanelinjen vestafør „Den røde oktober“ og ordren ble utført. „Den røde oktober“s ruiner ble de kulisser foran hvilke legionens tragiske

Fortsattes side 34

Muhamedaner og kristen, side om side mot bolsjevismen. Sammen med de kroatisk soldater drar også deres prester i felten. Bosniakene har en muhamedansk prest. Tross sin religion er bosniakene for det meste ekte kroater

EN LANDSBY I KRIGSTID

Mønstereksempelet HINTERTUX

Europa har bare lite rom. Derfor måtte det utvikle jordens største og intensivste økonomiliv. „Signal“ bringer her et eksempel på slikt intensivt jordbruk, som synes spesielt interessant, fordi det viser ytelsen ved rentabilitetens laveste grense. Og det i krigstid!

Hintertux er en liten, ukjent landsby i Alpene. Den ligger i Tyrol, ca. 15 kilometer fra den tysk-italienske grense. Den har ikke direkte jernbane-forbindelse og heller ikke noen førsteklasses bilveg, men er bare en fjell-landsby som alle andre ubetydelige fjell-landsbyer. Slike landsbyer fins det overalt i Europa, om det er i Alpene, i Pyrenéene, i Karavankene eller i Karpatene. I disse landsbyer lever menneskene av det som naturen umiddelbart byr dem, de dyrker den karrige jord og lar sitt kveg gresse der. På den måten skaffer de seg korn, melk, fett og kjøtt til mat og fåreull til klær. Slik har det vært i generasjoner og mange ganger gjennom århundrer. Tross all sivilisasjon og tross alle angivelige framskritt endrer fjellbøndernes liv seg lite. Vel har bønderne også der alt fått elektrisk lys istedenfor stearinlys, separator istedenfor smørkjerne, og symaskin istedenfor nål. Men foran pløgen har de enno i dag et okseforspann, fordi det er bedre og sikrere i fjellene enn en traktor. Og høyet kan en jo ikke hente ned fra setrene med lastebil. Det blir liggende på setrene ordentlig oppstaplet, til vinteren og snøen er kommet. Da kan det bindes sammen til en svær balle, en kan kjøre ned i dalen med det, og på denne måten få det dyrebare for lettere i hus enn det kunde gjøres om sommeren. Også det gjøres den dag i dag på samme måte som for århundrer siden, for en har hittil ikke funnet noen bedre metode.

Sytti, ikke seksten!

I Europa fins det mange tusen fjell-landsbyer med titusener innbyggere, som fører et langt hardere og møysommeligere liv enn bønderne i de fruktbare dalene eller på slettelandet. De dro dit bare fordi rommet i Europa ble for trangt. Fastlands-Europa, uten England og Sovjetunionen, opptar bare 3,7 % av jordoverflaten. Men på denne flaten lever 15,9 % av jordens befolkning, det vil si 70 mennesker på

**Hintertux
landsbyen i krigen**

Landsbyen Hintertux, som „Signal“ har valgt ut som et mønstereksempel på europeisk intensiv jordbruk ved den laveste rentabilitetsgrense, ligger i Tyroler-Alpene og har 86 innbyggere. 20 av dem er no soldater, de fleste alpejegere

Krigsgjester i landsbyen Hintertux

Med sine fire hotelliknende gjestgiverier har Hintertux alltid vært vinter- og sommerkursted. No får rustningsarbeidere og -arbeidersker en fjorten dagers gratis rekreasjonsferie der. De tumler seg i den siste vårsne i den brunende solen eller bader i stedets radiumholdige termalkilder, som alltid holder 20 graders varme

EN LANDSBY I KRIGSTID

kvadratkilometeren. I verdensgjennomsnittet lever det imidlertid bare 16 mennesker på kvadratkilometeren. Det fins no bare få steder på jorden, som er like tett bebodd. Men disse har da for det meste fra naturens side en fruktbare jordbunn enn Europa.

Siden Tyskland ble fratrukket sine kolonier, hadde det ernæringsmessig en meget vanskelig stilling. Med 132 innbyggere på kvadratkilometeren er det dessuten et av de tettest bebodde områder i Europa. I den første verdenskrig, da Englands totale blokade enno var virksom, hadde det lært sulten å kjenne. Etter 1918 måtte det avlevere en stor del av sin allerede sterkt reduserte kvegbestand til de seirende stater. På grunn av denne blokade, som varte etter at krigen var slutt, ble hungersnøden enno større; men samtidig vokste også viljen til selvoppbyggelse. De første forholdsregler til intensivering av landbruket skrev seg fra disse årene. Siden da er ytelsene stadig østet. Til å begynne med øket en de dyrkede åker arealer ved nyrydding, tørrlegging av myrer, osv. Det ble dyrket et kvalitativt bedre såkorn, utarbeidet ble teknisert, og likeledes ble det anvendt nye sorter kunstgjødsel og dermed avkastningen pr. hektar øket. Utbyggingen av landbrukselskaper, som garanterte også de minste og fattigste bønder avsetning av alle produkter til faste priser, understøttet disse bestrebelsene. I løpet av bare åtte år — fra 1931 til 1939 — ble det derved oppnådd en årlig meravkastning på 1,5 mill. tonn forkorn, 1,95 mill. tonn brødkorn, 2,2 mill. tonn sukkerroer, 6,7 mill. tonn for-roer og 6,5 mill. tonn poteter. Det betyr en stigning på over 50 %.

Til oppbyggingen av en ny fedrift ble det bare anvendt det beste avlskveg. Derved ble melkeavkastningen, slaktvekten og fettinnholdet øket. Bare fra 1932, til 1939 ble verdien av den samlede landbruksproduksjon i Det tyske rike øket med ca. 60 %, nemlig fra 8,5 milliarder Mark til over 14 milliarder Mark. Avgjørende for resultatet av alle disse forholdsregler var den gode vilje hos den tyske landbefolkning.

Førre folk—øket arbeidsytelse

Også den lille landsbyen Hintertux har bidratt til disse resultater. Og no i krigstid yter den enno meget mer. Da 20 av dens 86 innbyggere er blitt soldater, arbeider de øvrigt menn og kvinner desto mer. Syv bondegårder med 50 hektar åkrer og eng hører med til landsbyen. De 62 kuer leverer tross det magre for i april daglig 530 liter melk. Om sommeren økes dette til 800-900 liter. Størsteparten av melken blir laget til ost og smør i landsbyens meieri. 48 får, mange geiter, griser og fjærfe hører dessuten til på gårdene.

Hintertux har fire gjestgiverier, et av dem driver også jordbruk. Om vinteren og om våren kommer det 150 — om sommeren 200 gjester hit til rekreasjon. I et av disse gjestgiverier, som

Hintertux's bidrag til krigen

↑ Selvfølgelig får Hintertux også levnetsmiddelkort, selv om landsbyen i det vesentlige er selvforsørgende. Borgermesteren fordeler sukker-, næringsmiddel-, brød- og tilleggskort

Den lille landsbyen Hintertux med sine 86 innbyggere, — hvorav som sagt 20 er soldater — sine 7 bønder og 50 hektar jord produserer daglig 500—900 liter melk — alt etter årstiden. Den selger årlig 30 kalver, 20 okser, 50 grisunger og 30 griser. Landsbyens ysteri produserer daglig et stykke ost på 40 kilo. Det er Hintertux's bidrag til det europeiske næringsliv, bidraget fra denne lille landsbyen, som arbeider ved den laveste rentabilitetsgrense

Enno et bidrag til krigs-økonomilivet yter landsbyen, hvor hver av de 7 bondegårder stadig har en såret soldat til rekreasjon. Bildet nedenunder viser en av disse gjestene under en prat ved ovnen. De unge bondekoner spinner da fåreull av landsbyens ullproduksjon

Det kommer an på enhver

Kravet om total innsats av alle krefter trengte helt opp i de stille Alpedalers mest bortgjemte vinkler. Alpejegerens forlovede studerer sin meldeplikt. „Heinrich“, sjåføren på den daglige postbilen, brakte dem nettopp feltposten igjen

EN LANDSBY I KRIGSTID

er utbygd til rekreasjonsheim, tilbringer stadig 40 medlemmer av die Deutsche Arbeitsfront en gratis 14 dagers ferie, til og med reisen blir betalt. Selvfølgelig er feriegjestene no bare menn og kvinner, som ellers yter krigsviktig arbeid.

De 7 bønder fra Hintertux selger hvert krigsår gjennomsnittlig 50 kalver og okser, samt 80 grisunger og griser til byen. Innbyggerne i landsbyen er alle „selvforsørgere“, dvs. at de ikke får kjøtt, fett, melk og eggekort. Borgermeesteren, som samtidig er landsbyens skomaker, deler bare ut brød, sukker, næringsmiddelkort, slik som enhver får i byen også.

Vristet ut av den karrige jorden

Hintertux er mer enn en hvilken som helst annen landsby i krigstid. Landsbyen Hintertux, som ligger 1500 m høyt i Alpene, er et mønstereksempel

på hva en kan få fram av karrig jord ved en positiv kraftutfoldelse.

Slike „Hintertuxer“ fins det no mange av i Europa. De mange stater, som er forbundet med aksemaktene i denne krigen, hadde i 1939 sammenlagt alt nådd en selvforsørgelsesgrad for levnetsmidler på 96,8 %.

England derimot, hvis hungerblokade strekker seg over hele Europa, vil selv falle i den graven, som det hadde gravd for andre. Det hadde på samme tidspunkt og uten sine kolonier bare en selvforsørgelsesgrad på 25 %. Dvs. at England ernæringsmessig var og er avhengig av sine tilførsler. Aksemaktene ubåter treffer altså øyas livsnerve med hvert transportskip de tilintetgjør. Og det trange pass som det „sjøherskende“ England beholdt for sine aller nødvendige tilførsler blir stadig trangere. De grå ulvers kvelende grep legger seg rundt det...

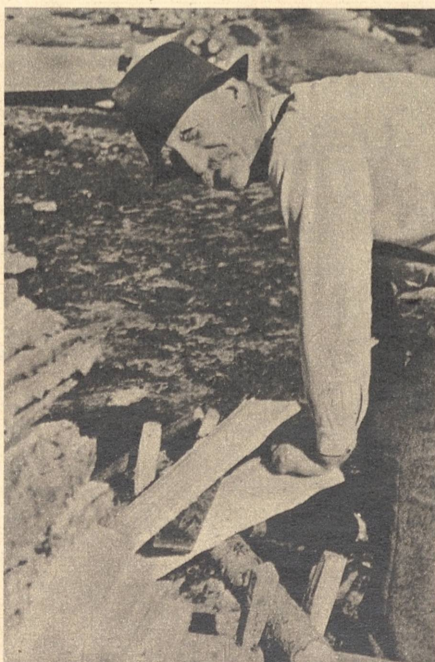

En familie fra Hintertux

Tre sønner heime. Den eldste (i midten) som er 36 år gammel har overtatt gården. Den midterste sønnen er nettopp heime på permisjon, den yngste — 17 år gammel — fyller alt sin plass som en voksen mann. Tre sønner til er i felten, og en sønn arbeider nede i dalen i stedet for en bonde som er innkalt til krigstjeneste. Av de seks døtre er to gift og fire enno heime

Over edelweisen. Bildet av sønnen Franz har fått en æresplass. Han falt som fjell-pionér i øst

Faren. Tross sine 67 år arbeider han enno, selv om han no må ta lettere arbeid

Litt om det harde arbeid i Hintertux. Høyet fra de høytliggende setre kan først bringes ned til landsbyen om vinteren. Soldaten som er på permisjon kjører det ned i dalen i store baller

De ser alle likedan ut, hvite, formummede skikkelser — man kan knapt se det magre ansiktet. Og allikevel kommer disse tyske menn fra de forskjelligste yrker. Det er håndverkere, arbeidere, bønder, kunstnere og sportsfolk.

Hodene våre dupper forover, Vi er no på marsj tredje natten. Vefden har opphørt å eksistere for oss. Der eksisterer ikke noen busk og noe hus mer. Ikke engang en hytte. Når vi står oppe på en haug og stirrer begjærlig framover, ser vi stadig det samme: den hvite, vide steppen, ellers intet...

Sprengt „gryte“ — og atter front mot øst

„Vi kan overnatte her. Stedet er i tyskernes hender!“ En offiser fra alpejegerne er kommet bort til bilen vår.

Vi finner et langstrakt hus, hvor der brenner en svak ild. På gulvet ligger der allerede mange i dyp søvn, innpakket i sine ulltepper. Vi må se oss for, så vi ikke snubler over dem. Plutselig overmannet trettheten fra tre dager og netter oss som et kølleslag. Vi kaster oss ned og vet intet mer.

Plutselig står løytnant R. foran meg og sparket med foten mot beina mine.

„Stå opp! Det er tanks der ute!“

Derute braker det. Da hører jeg kaptein G.s stemme:

„La meg være! For en slik tanks skyld vil jeg ikke stå opp.“

Men han står opp allikevel, for vinduet bak ham går nettopp i knas som følge av et nedslag i nærheten, og glassbitene faller ned over ham. Vi går ut foran huset.

Fra venstre og høyre feier der røde lysband i alle retninger mellom husene. De suser langs jorden, slår piskende mot den hardfrosne jord og hopper atter til værs.

„Bolsjevikkisk infanteri er i byen!“ roper en alpejeger.

Kaptein G. henger om seg maskinpistolen: „Kommer vi no ut, kan vi takke Gud!“ Ordene hans lyder som en natteravnens skrik. Han er forkjølt og har fått en helt hes stemme.

I ett no blir der improvisert små kamptropper som blir satt sammen av alt hva der akkurat er for hånden: fallskjermjegere, flyvere, radiotelegrafister, alpejegere, pionerer drar avgårde sammen. Der blir hurtig satt opp maskingeværet som tar utkanten av byen under beskytning.

Vi går til ett av de nærmeste husene, hvor kaptein G. slår opp sitt kommandokvarter. De ukrainske innvånere innleder tjenstvillig og med åpenlyst gjestevennskap „bestestuen“. Ved veggen står der en kunstnerisk, gammel kommode fra tsartiden hvorpå der ligger en balalaika. Store, mørkegrønne gummitrær står i hjørnet. Fra ovnen strømmer der en herlig varme,

en samovar synger forlokkende for oss. En ung ukrainer sitter foran ilden som hensunken i drømme, en vakker, slank kar.

Den gamle konen gnir forsiktig de forfrosne hendene til en infanterist og stammer på gebrokkent tysk: „Når bolsjevikene kommer, vi dø.“ Herunder gjør hun en håndbevegelse om halsen som ikke er til å misforstå.

De avventet forøvrig ikke den bolsjevikiske hordes ankomst, men dro avsted med oss som så mange andre innbyggere.

En ordonnans henter kommandøren til oberst M. Han sitter bak et bord dekket med kartet med pelslue skjævt på hodet.

„Stedet må under alle omstendigheter holdes til mørket faller på“ sier M. „Til hele trosset er kommet avsted. Og enno ett, mine herrer! Jeg forlater ikke stedet for samtlige sårede er transportert bort.“

Vi går tilbake til kapteinens værelse. Stedet er i mellomtiden blitt fordømt tomt. En uhyggelig følelse denne tomheten, når man vet at bolsjevikene ligger på lur overalt.

En gurgling og brusing som bryter inn over oss som en åsgårdsrei, kaster oss til jorden. Vi vet allerede, stalinorglene. Jeg kryper under bilen. Det braker og knaker rundt omkring, førti granater i løpet av få sekunder. Noen kommer ganske nær. No den neste, tenker man. Gudskjelov, no er den lenger borte igjen!

Kaptein G. har satt på seg sin hvitmalte stålhelmet, maskinpistolen henger over albuen.

„No skal der kjempes“, hører jeg ham si. Vi kjører ut til utkanten av stedet. Der er det et beboelsesstrøk, som Ivan'ene nettopp ble kastet ut av. Vi stiger ut og smyger oss fram mellom de sønderskutte husene. Sviende brannrøyk ligger i luften. Tre olivengrønne sovjet tanks står livløse på en flekk. Overalt ligger døde bolsjeviker i khakifargede uniformer. Ved det siste huset står de lette flakkanonene. De holder den motsatte skråning, som bolsjevikene kommer nedover, under ild.

I skumringen prosses der av. Vi er de siste. Langs vegen går det videre mot sørvest.

„Bare fem kilometer no til de tyske stillinger!“ hører vi. Et klart brannskjær belyser skyene som en lyskaster. Det viser oss veg.

Ordre fra tåten: „La motorene gå langsommere! Snakk lavt!“ Vi sniker oss gjennom natten. Vi lytter ut i mørket.

Etter en time støter vi på tyske soldater. „Vi har ventet dere“, sier de enkelt.

Neste morgen blir kanonene atter rettet mot øst.

SLUTT

Skal en kunne overkomme

meget arbeid, da trengs

bokholderimaskinen

CONTINENTAL 800

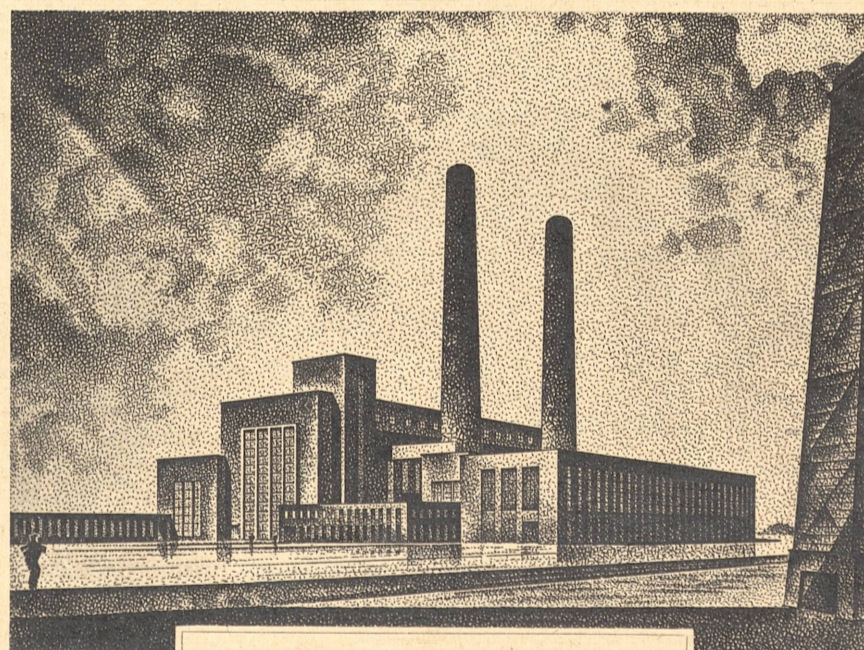

WANDERER-WERKE

SIEMENS

Siemens bearbejder hele elektroteknikkens område

Av vårt arbeidsprogram:

Utkast til og bygging av fullstendige vann- og dampkraftverk, levering av enkeltdele, rådgivning i alle spørsmål på den elektriske energiøkonomis område

R 292 4 a

SIEMENS - SCHUCKERTWERKE AG · BERLIN

MEDICIS

Av Fausto Rofi-Olivier

Historien gir bare etterverdenen sin lære. Det er den levendes oppgave å finne fram av historien det som kan være fruktbart for nutiden. Under slike forutsetninger kan huset Medicis økonomiske og politiske ytelser i dag være et eksempel

Ved siden av Venedig og Genua var Florens Middelalderens tredje italienske handelsmetropol. Byen ved Arno gjorde seg kjent ved ullvevekunsten. Det ble forarbeidet engelsk og fransk råmateriale, og så solgtes det de vidunderligste tøyer på alle kontinentale, engelske og oversjøiske markeder. Sitt kjøpmannspreg fikk byen ved pengehandelen. Grunnformene for en regulær forretningsdrift, verdipapirene, vekslene, aksjeselskapene og handelsselskapene har sitt opprinnelsessted i Florens.

Da bankhuset Bardi i 1325 utførte den enestående prestasjon å mestre korneksporten fra Apulia og Calabria til Florens med 283 000 dyrelaster, dukket navnet Medici opp for første gang.

Grunnleggeren Giovanni

Familien Medici, som stammer fra folket, er en av de minneverdigste blant alle de familier som er nevnt i historien. Det er vanskelig å gi et samlet bilde av noen av alle de enkeltkikkelse, som i omtrent 400 år har hatt innflytelse på den europeiske historie. Hver av disse Medicier er en så karakteristisk, rik og overlegen personlighet at en må spørre seg selv om ikke ordet „kjøpmann“ etter nutidens begreper er en altfor snever betegnelse.

Giovanni di Bicci Medici la grunnsteinen for husets store framtid. Han hørte til den yngre Medicihovedlinje, som overveiende beskjeftiget seg med pengesaker. Siden 1401 hadde den første Medici store foretagender i Ungarn og ble av pave Johan XXIII overlatt kuriens pengeforretninger. Siden da ble Mediciene pavenes foretrukne bankierer. For dem, familien Bicci-hovedlinje, ble det no nødvendig med et samarbeid med Averardo-hovedlinjen, som drev varehandel og rådde over filialer i Pera, Konstantinopel, Adrianopel og Gallipoli.

Byen Florens' samlede fjernhandel må ledes over konkurrent-byen Venedig. Dette betydde en høyere selv-

kostendepris for varen — bortsett fra den lengre frakt. Tenker man så også over at Florens årlig fraktet 10 000 stykker tøy til en verdi av 840 000 dukater til Venedig for der å innskipe dem til Lille-Asia, Balkan, Berberiet og Egypt, synes Medicienes ønske om å kjøpe Livornos havn for å gjøre den florentinske varehandel uavhengig å være forståelig. Livorno ble kjøpt. Mediciene begynte å bygge skip, utnevnte seks konsulter for skipsfarten, og alt 1422 dro den første store handelsgalei til Alexandria.

I norden åpnet huset Medici seg vegen til England ved opprettelsen av filialen i Brügge. Fra 1425 begynte det en regelmessig sjøfartstrafikk til Brügge, London og Middlesborough.

Renessansemennesket Cosimo

Det var ingen konkurransegrunner, som tvang Mediciene til deres organisasjon. Det var snarere ønsket om å kunne arbeide hånd i hånd på alle økonomiområder. På dødsleiet sa Giovanni til sin sønn Cosimo og hans bror: „Jeg gjorde aldri noe slett, skjønt jeg la grunnsteinen til en stor europeisk sosialpolitisk bygning.“ Han etterlot seg en uhyre formue, og for etterverdenen vissheten om at historien ikke lenger er tenkelig uten Medici.

Cosimo de Medici, Giovannis sønn, bygde opp verdenshandelshuset på dette fundament. Alt før farens død måtte han dra ut på en toårig reise gjennom Tyskland og Frankrike for — som Giovanni stadig betonte — å samle de nødvendige erfaringer og lære Kontinentets behov å kjenne. Da han vendte tilbake, hadde hans politiske fienders misunnelse forberedt hans landsforvisning. Cosimo bega seg i eksil til Venedig. Der ble han av dogerepublikken og tallrike fyrster fra alle land, som hadde erkjent Medicienes betydning og hensikter, så understøttet at han kunde vende tilbake til sin heimby enno mektigere enn før.

Cosimo hadde arvet 140 000 floriner etter sin far, en sum som i dag vilde

ha en gullverdi av enogentredjedels million Mark. Han ga en stor del av sin formue — som i mellomtiden var vokst — til veldedighetsformål, fremmet kunsten, og lot bygge hus og palasser. Til fremme av kunsten ga han med sin sønn Piero fra 1434 til 1471 ut 663 000 floriner, som tilsvarer omtrent 5 til 10 millioner gullmark.

Kjøpmennenes høye skole

Anstregelsene for å trenge igjennom det europeiske midtpunkts rike økonomisk hadde alt i lang tid vært de toskanske kjøpmenns ønske. Cosimo gjorde denne plan til virkelighet. I de glimrende oppgangstider for huser Medici, som siden Giovannis død mer bevisst enn før vendte seg mot storhandelen forbindelse med finansene, fant det i Italia selv en så rik beskjeftigelse, som ble utvidet mot Vest-Europa, at den umiddelbare deltagelse i det tyske økonomiliv trådte litt tilbake. Fra det 14. til slutten av det 15. århundre ble Mediciselskapet sterkt interessert i Vest- og Sør-Tyskland. Disse forbindelser, som sannsynligvis ble ledet fra Brügge og Lyon til Köln, Nederland og Konstanz, utfylte sine innbringende forbindelser med Wien og Salzburg, som antagelig gikk ut fra Ungarn. Bare utstrekkelser til Mellom- og Nord-Tyskland er ikke blitt forsøkt av Mediciene. Interessen for Vest- og Sør-Tyskland hadde framfor alt stadig en sterkere virkning på økonomisk og kunstnerisk område. Et bevis herpå er det intime samarbeid mellom Medicienes florentinerhus og Fuggernes augsburgerhus. Medicienes og Fuggernes områder har i det vesentlige aldri dekket hverandre, og ikke krysset hverandre selv på florentinsk grunn. Storslagenheten i de to firmaers indre og ytre organisasjon lot det ikke komme til noen konkurransekamp, men til et samarbeid som var fruktbart for Europa. Da huset Medici så praktisk talt litt etter litt tapte sin betydning som handelshus, var det Fuggerne, som overtok ledelsen og ble Medicienes bankierer. Med husenes

hele forskjellighet, er det indre slektskap mellom mange sosiale stiftelser hos Fuggerne og Mediciene uoverskuelig. Alle familien Medicis funksjonærer tjente f. eks. så meget at også de gjorde sine navn uforgjengelige ved kunstverk. De bygde likeledes palass og villaer, bestilte malerier og skapte kapeller og altere.

Foruten sine tallrike filialer og representanter hadde Mediciene også to silkeplantasjer. Cosimo var den første, som tillot fremmede firmaer å få andel i sine stort anlagte foretagender. Han avskaffet jordskatten, som hans far hadde oppkrevd, og innførte en progressivskatt, som framfor alt belastet de velhavende og ham selv. Mediciene gikk også sine egne oversjøiske vegger. En økonomisk overmakt sikret de seg ved ullsammenslutningen, da den samlede import av alun som det viktigste fargemiddel i den middelalderiske tekstilindustri var i dens hånd. I 1444 importerte de 500 000 pund alun. De 140 000 gullfloriner, som Giovanni hadde etterlatt seg, var ved Cosimos død øket til 263 402.

Lorenzo, statsmannen og meséne

Lorenzo, Cosimos barnebarn, hadde ingen sans for handel og pengeforretninger — han var statsmann og mesén. Hans regjeringstid var den lykkeligste for Florens. Malere, billedhoggere, diktere og gullsmeder med verdensry skapte ved hans hoff mesterverk, som helt fram til vår tid forkynner tidens storhet. En lykkelig hendelse brakte Michelangelo alt som gutt i nær forbindelse med Lorenzo de Medici. Denne mann har ry som den største fremmer av kunstene og vitenskapene. Gjennom ham ble navnet Medici til et begrep på mesén i stor stil.

Lorenzo var den første italiener, den første mann som fattet tanken om et politisk enig Italia, og han forsøkte å virkeliggjøre den. Det lyktes ham i det minste å skjenke sitt heimland en sann fred fra 1486 til 1492. Først da de statsmenn som fulgte ham, forsømt Florens' formidlene rolle, vendte hal-

Fortsettes side 33

Familien Medicis Europa-kart. Fra det 12. til 18. århundre spilte familien Medici en økonomisk, politisk og kunstnerisk betydningsfull rolle i den europeiske historie. Cosimo, kalt "pater patriae", grunnla huset Medicis økonomiske ry. (Medaljongen til venstre). Lorenzo il Magnifico var i motsetning til sin bestefar den store statsmann og kunstmesén. (Medaljongen til høyre). Mellom medaljongene Medicienes familievåpen. Det hadde opprinnelig elleve kuler, seinere ni. Cosimo safte tallet ned till åtte, Piero til syv. Lorenzo tok vekk enno ett. Historien forteller at Mediciene av takknemmelighet overlot vennligsinnede familier kuler for deres våpen — tatt fra sine egne.

Tegning: Schmalhausen.

MEDICIS

Fortsatt fra side 30

vøya tilbake til kaos igjen. Atter og atter betonte Lorenzo at det ikke var plass i Europa for et Italia, som var uenig ved småstatenes gjensidige feider. Han så klart at en sunn likevekt innen det daværende Italia bare kunde oppnås ved samarbeid fra Milano, Napoli og Florens. Bare dette triumvirat formådde å holde Venedigs og kuriens politikk i sjakk. Denne konsepsjon kunde bli kimcellen for et enig Italia. Dessverre var Lorenzos regjeringstid for kort til å tillate virkeliggjørelsen av slike idéer.

Lorenzo var skapende på kunstnerisk område, kjempet i politikken, men forsømte forretningen. Mange filialer måtte stenge etter tur, og de som enno besto, ble betrodd fremmede funksjonærer. Lorenzo var selv en dyktig dikter, og følte seg mest vel blant kunstnere og lærde. Han fornyet Florentinerforfatningen, som overdro hans hus den uinnskrenkede regjeringsmakt.

Medicienes dobbeltansikt

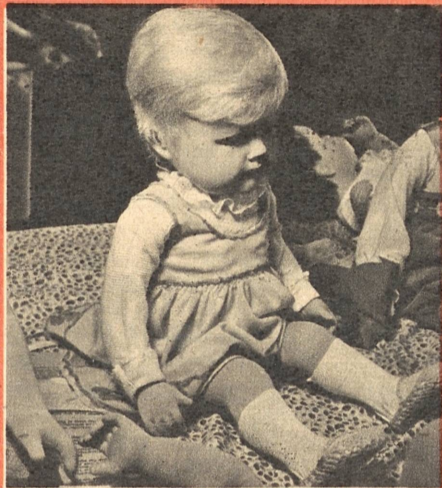
Forbindelsen mellom statsmannsdiplomati og kjøpmannsdyktighet er enestående i historien. Medici-slekten har erkjent fordelene ved omfattende samarbeid overfor den tidsmessige snevre husmakt-politikk. Perioden med Medicienes foretaksomme handel har mangt et trekk felles med den industrielle epokes økonomibilde. Da den eldste linje døde ut, kom husets tyngdepunkt over på utfoldelsen til storkertugdømme og anerkjennelsen av den fyrstelige likestilthet. Slekten ble til den italienske renessanses sol.

Det kirkelige hierarki erobret Mediciene seg gjennom tre paver av sitt hus: Leo X, Clemens VII, og Leo XI. såvel som gjennom tallrike kardinaler. Den blodsmessige forbindelse med Frankrikes kongehus, erkehertugfamilien i Østerrike, prinsefamilien av Savoia, kongehuset i Bayern, Orléans, Sachsen-Luxemburg og Lothringen sikret dem en enno større europeisk betydning.

Cosimo og Lorenzo, som nøt sine medborgere tillit, vilde selv ikke være noe annet enn „borgere av byen Florens“. Cosimo „pater patriae“ og Lorenzo „Il magnifico“ er mer, de er to europeere i nuværende betydning, fordi de stilte opp en økonomisk og politisk plan av kontinental utstrekning.

En mønsterbaby. Den ser helt naturlig ut. I mødreskolene gjør den tjeneste som modell for spebarnpleien

Den lille søsteren ser med drømmende øyne ut i verden. Hun er enno litt usikker og engstelig, som de allerminste no engang er

Ett underlig livsverk

I 1910 ble det i Berlin åpnet en utstilling „leiketøy fra egen hånd“, hvor man for første gang også fikk se dukker av Käthe Kruse. Og disse dukker med et barns hjelpeløse, rørende smil, gjorde sin skaper berømt med ett slag. Siden da har Käthe Kruse-dukken erobret hjertene, de er blitt til en fortryllende munter opplevelse nettopp for de voksne. På verdensutstillingen i Paris 1937 satte disse dukkene besøkende fra hele verden i henrykkelse, og Käthe Kruse fikk Grand Prix for sine arbeider.

Mor, datter og barnebarn. Ved nærmere øyesyn ser en ganske visst at datteren og barnebarnet er dukker. Den gamle damen er deres skaper, en av de mest berømte dukkeskaperne i Europa, fru Käthe Kruse. Hennes dukker blir laget etter levende modell (bildet nedenunder)

skjebne ble oppfylt. Tragikk er den bevisste opplevelse av en uavvendelig skjebne. Regimentet som no fra en bataljon var smuldret sammen til et kompani, var klar over sin skjebne. Det var underrettet om sin håpløse innkretsing. Men allikevel var det ingen som sviktet og de avviste alle sammen å være med på loddtrekking om hvem der skulde bli med i det fly som var sent til tilbaketransport.

Innesluttet som Nibelungene i kong Etzels brennende sal, kjempet tyskerne sammen med sine forbundsfeller helt til den bitre ende. Den tyske oberstløytnant Kuhlwein, sjefen for forbindelsesoffiserene, falt midt iblant de kroatisk kamerater ved et motangrep. Den 22. januar overtar oberstløytnant Markus Mesic, artillerikommandanten, befalingen over regimentet. Det er den siste meiding fra det stolte regiments historie. Resten er taushet.

Med nøtteskall mot krigsskip

Om de kroatisk flyveres bedrifter og eventyr ved østfronten har den tyske krigskorrespondent Rauchwetter skrevet en egen bok: „U' over østfronten.“ (Europaverlag, Zagreb.) Men de kroatisk marinefrivilliges bedrifter forble hittil nesten ukjent. Det var et par hundre menn som ikke hadde no annet enn seg selv å kaste inn i kampen. Hver av dem var en utsøkt kar og nesten alle hadde de spesialutdannelse som handverkere eller teknikere. Den som har sett kroatene ved østfronten og som har vært med disse tre avdelingene på Svartehavet og Det asovske hav, kommer til den oppfatning at det ikke fins noe som en kroatisk sjømann ikke kan greie. De fleste av dem stammer fra den dalmatiske kyst eller fra en av øyene der og sjøen var deres vugge. En kort øvelse med

tyske våpen var hele deres forberedelse for kampen i øst. De hadde tyske uniformer og et par lette våpen. Det var det hele. De legendære grekere som den gang dro mot Troja, bar sine båter over land. Kroatene hadde intet å bære. Så gikk en av deres avdelinger i oktober 1941 sammen med de tyske soldater som støttropper fram langs Det asovske hav. To andre avdelinger ble satt av i Nikolajev ved Svartehavet.

Mennene ved Det asovske hav kom som de første i besittelse av en egen flåte. De fant seksti forfalne fiskekuttere, på 10 til 30 tonn, som den slagne fiende hadde etterlatt som ubrukelige. Det var for det meste seilskip. Skipene, også motorfartøylene, ble under den fiendtlige bombebombing reparert, og fjorten dager seinere vaide det tyske og det kroatisk krigsflagg på Det asovske hav. Den lille avdelingen kunde naturligvis ikke skaffe nok mannskap til å bemanne de seksti skipene. På de oppblotte vegene kunde det heller ikke bli ført fram forsterkninger og så besluttet kroatene seg til et dristig forsøk. De oppfordret de ukrainske fiskere til frivillig medarbeid. Det meldte seg tilstrekkelig mange og de var alle sammen ærlige mannfolk. Ingen av dem skuffet noensinne den tillit som ble satt til dem, ja, enkelte av dem gikk sågar i døden skulder ved skulder med sine tyske og kroatisk kamerater.

En marineløytnant og en mitraljøs

Disse seksti nøtteskallene, nødtøftig taklet og dårlig bevæpnet som de var, var vel den selsomste krigsflåte som noensinne har vært i kamp, og allikevel måtte de utføre den vanskeligste tjeneste som fins for en sjømann, nemlig kystbevokting. Dette holdt de på med fra høsten til vinteren. Her skal bare fortelles om én episode som er karak-

teristisk for det hele: En båt bemannet med kroater bevoktet om natten den viktigste havnen ved Det asovske hav. I tilfelle av et fiendtlig overfall hadde den å alarmere havnen, for mer kunde den jo ikke gjøre. Den unge marineløytnant som hadde befalingen ombord, en kroat, oppdaget to sovjet-russiske kanonbåter som med full fart satte innover mot havnen. Han og den vesle kutteren hans ble fullstendig ignorert. Kroatene regnet ut at den normale alarm muligens vilde komme for seint eller være utilstrekkelig og så besluttet han seg til å angripe begge kanonbåtene med sitt eneste våpen, en mitraljøs. Han skjøt først sine forskriftsmessige rakettsignaler og så bar det løs. Styrkeforholdet var som 1:1000. Han fikk en ordentlig jernhagl til svar. Men den helvetes larm som det hele forårsaket, var nettopp det som løytnanten vilde oppnå, havnen sto i høyeste alarm. Alt annet er mindre viktig, tenkte kroatene, du har bare å skyte til de får gjort kål på deg. Men så hendte det usannsynlige. Sovjetrusserne dreiet av. En terrier hadde jagd to elefanter.

På det tidspunkt da isflakene drev over havet, ble kroaterflåten forlagt til en havn på Krim. For imidlertid å komme til den varmere havn, måtte de — de hadde enno førti skip — bryte seg igjennom streket ved Kertsj. Dette strede er bare fire kilometer bredt og den gang var fiendesiden spekket med artilleri. Allikevel ga fre-gattkaptein Stefan von Rumenovic, kommandanten på denne sanne vikingflåte, signalet til å starte „himmelfarten“. Atter en gang sto lykken den kjekke bi. Det varte tre dager før skipene, de fleste av dem under seil, med en iskald vind på tyve grader, hadde slått seg gjennom til bestemmelses-havnen. Bare to skip sank, og heller

ikke de ble senket av fienden, men knust av isflak. Imidlertid var det blitt november. Det hersket en kulde på førti grader. Den havnen de skulde løpe inn i, var blokkert av en tykk isbarriere. Så måtte flåten overvintre ute på sjøen.

Besetningen

Besetningen gikk i land og forsvarte sammen med bare en eneste rumensk eskadron dette viktige punkt mot sovjetrusserne som i desember fra Kertsj av forsøkte å ta stedet fra land. Forsvarerne hadde ikke en gang en kanon. Det måtte først bygges skyttergraver og bunkere i vinterkulden. I de rolige stunder mellom fektningene var kroatene ute på flåten sin for å slå i stykker isen som truet med å trykke skipene ned.

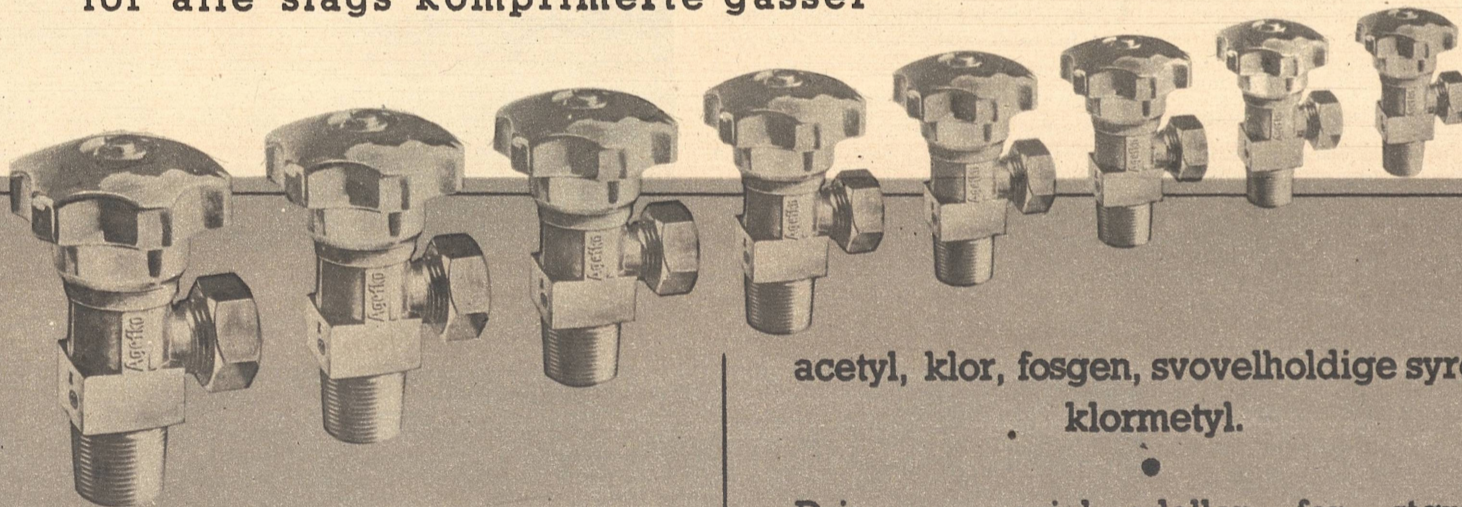
På vårparten var kroatene atter ute på sjøen. I mellomtiden var det av de tre avdelingene allerede blitt fem. De drev på med kystvakt og minesøking. Deres fartøyer var i bevegelse fra Taganrog til Genitschesk. En del av flåten tok del i ti-dagers operasjonen ved Kertsj. Små fiskerbåter av tre, hvor den ene tok den annen på slep, de fleste under seil, gikk imot en moderne krigsflåte som enno var intakt. Dette var mer enn dumdristighet. Det var den faste tillit, som åndens kraft setter imot materiens.

Alt dette vil en gang avgi stoff til saga og dikt. Den kommende dikter vil også komme til å berette om hvor eien-dommelig det var for disse menn i denne del av Europa å tenke på at deres fedre for flere hundre år siden var brutt opp herfra for å finne en heim i Europa og at de no selv som barnebarn kjempet for Europa.

Stålflasker-Ventiler

Gjennomgangsventiler - Hjørneventiler

for alle slags komprimerte gasser

som kullsyre, surstoff, kvelstoff, edelgasser, pressluft, vannstoff, ammoniak,

acetyl, klor, fosgen, svovelholdige syrer, klormetyl.

Drivgass-spesialmodeller for største ytelser, med kokegass, generatorgass, Methan, Propan, Butan.

KOHLENSÄURE-INDUSTRIE

AKTIENGESELLSCHAFT

ABTEILUNG VENTIL-FABRIK · BERLIN W 62

50 års praksis Beste verkstedsarbeid og hensiktsmessigste konstruksjoner garanterer størst mulig sikkerhet og billighet i drift for et hvert formål.

Til de følgende sider:

Hva er Europa i virkeligheten?

For noen uker siden ga „Signal“ i artikkelen „Vi, europeerne“, av Giselher Wirsing, det svaret at Europa mer er en åndelig enn en geografisk enhet, og bare den er europeer, som også bekjenner seg til Europa og det mektige kulturbegrep, som er forbundet med dette ordet. Det er sannsynligvis riktig. Men det tilfredsstillende ikke helt. Vårt århundres utvikling tyder på at den viktigste foreteelse i vår tidsalder er dannelsen av de store kontinentale enheter, hvorved alle problemer, som hittil kom fra de enkelte nasjoner og stater, er blitt vesentlig forskjøvet. Det betyr for Europa at rivalitetene mellom de europeiske nasjoner, som hittil i så høy grad har bestemt all vår tenkning og handling i åndelig og politisk henseende blir meget mindre betydningsfull, fordi det i deres sted no er kommet til den kamp mellom kontinentene, som verdensdeler der er splittet i det indre ikke kan bestå.

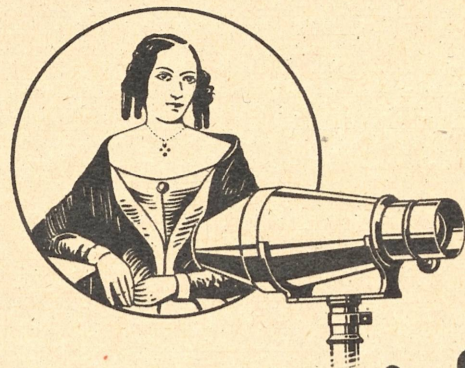
Det er denne forutsetning vi må gå ut fra ved betraktningen av alle europeiske problemer. Hvis denne er riktig, må en no også gi et nøyere svar på spørsmålet: hva er Europa i virkeligheten. — Men herved viser det seg at det gis helt forskjellige synspunkter, ut fra hvilke en kan stille dette spørsmål. Synspunkt, som er helt annerledes for et folk i det europeiske norden enn for innbyggerne på den iberiske halvøy eller for franskmennene, og igjen annerledes for folkene på Balkan. Franskmannen Francis Delaisi har for femten år siden i en åndrik bok, „Les deux Europes“, forsøkt å påvise at Europa er oppdelt i en vesentlig industriell og en vesentlig agrarsk halvdel i vest og øst i verdensdelen. Også denne karakterisering er imidlertid i dag, da utviklingen er gått vesentlig videre, enno for mekanisk. For folkene i vest har det nettopp i disse år vist seg hvor viktig deres agrarske basis er for dem selv og for Kontinentets ernæringsfrihet, mens folkene i det europeiske øst på grunn av sine naturrikdommer sørget for å skape et eget industriapparat på mange områder. Kartene på de følgende sider forsøker no til å begynne med å se bildet av Europa litt annerledes i dets geografiske skikkelse enn det er vanlig i våre atlas. „Signal“ har til å begynne med tegnet tre kart, som viser hvordan Europa ser ut fra nord, vest, sør og sørvest, og hvert av disse kart gir et annet bilde. En ser her straks at den store kamp med sovjetismen i øst vil være av avgjørende framtidig betydning for alle europeiske folk. En ser hvordan Europas naturlige grense i vest, hvor verdensdelen rager ut i oseanet som en

stor halvøy, er klar og tydelig, men hvordan denne begrensning mot øst stadig blir vanskeligere og mer uklare.

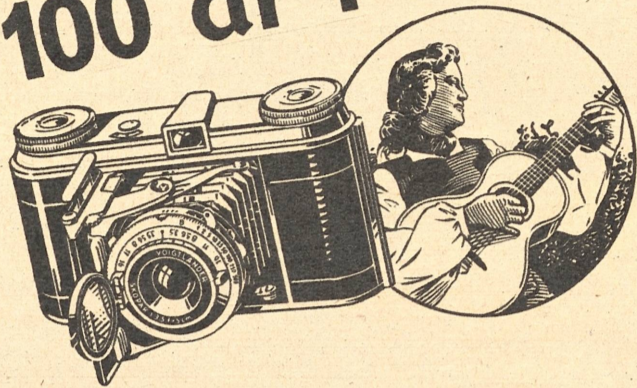
Fra alle tre synsvinkler trer betydningen av det europeiske midtpunkt for hele verdensdel og for dens avgrensning skarpt fram. Hvis vi forestilte oss at dette europeiske midtpunkt vilde bli oversvømmet f. eks. av sovjetismen, så viser disse kartbilder at hverken det europeiske syden eller det europeiske norden da vilde være livsdyktig i seg selv.

Dette blir vel tydeligst ved blikkpunktet fra sørøst, som en finner framstilt på kart 2. Her danner det europeiske midtpunkt den faste bru, hvor Europas vidt spredte „lemmer“ i nord, sør, og sørøst er forankret. Sett fra vest (kart 1) ser en derimot Europas midtpunkt som et bredt, uhyre skjold, som legger seg tvers over Kontinentet og dermed sperrer for all usikkerhet, som truer verdensdelen fra det sovjet-russiske østen. Dette blikkpunkt fra vest viser på den annen side meget plastisk, hvordan hele vår verdensdel i virkeligheten geografisk bare er en fortsettelse av den uhyre store asiatiske landmasse, den strekker seg mot øst ut i uendeligheten — det uordnede basseng for et halvasiatisk folkevirk på utallige millioner, som i vårt århundre forbinder sin gamle nomadiske drift med alle teknikkens hjelpemidler. En ser hvordan bak dette kartbilde, som viser Europa fra vest, alle østens uløste problemer stiger opp, som no allerede er blitt så forandret ved besettelsen av en vesentlig del av Sovjetunionen.

Det er vel nødvendig at vi som europeere først gjensidig venner oss til de forskjellige synspunkt, ut fra hvilket de enkelte europeiske folk ser og oppfatter Europa. Det „Signal“ bringer i dette nummer, er bare et første forsøk, som seinere skal bli vesentlig utdypet. Men forhåpentlig vil dette forsøk anspore til at en overalt gjør seg opp sin mening om de enkelte europeiske delers forhold til det hele og om den funksjon, som derved nødvendigvis må tilkomme det europeiske midtpunkt. Nettopp fordi Europa i forhold til andre verdensdeler geografisk er en uklar og problematisk enhet, er for oss europeere de åndelige spørsmål som angår vår enhet, så meget viktigere enn de f. eks. er for amerikanerne, som i den nordamerikanske verdensdel har forefunnet og trengt igjennom en naturlig geografisk enhet. Det skjebnespørsmål, som oppstår for Europa, berører alltid spørsmålet om østen, hvilket synspunkt en enn ser Kontinentet fra. Her ligger altså alle europeiske folks felles oppgave i dette århundre.

100 år i foto

Voigtländer

HANOMAG

landbrukstraktorer
beltetraktorer
vegtraktorer

HANOMAG · HANNOVER

Tre uvante blick på Europa: det første fra vest over Portugal og Spania mot øst...

... og det annet (til venstre) over Dardanellene mot nordvest, og det tredje (ovenfor) over Finland, Norge og Sverige mot Middelhavet

TRE GANGER DET SAMME

„Signal“ besvarer spørsmålet på side 35: „Hva er Europa i virkeligheten?“ med tre nye framstillinger av Kontinentet

1 Europa sett fra vest
Blikket går fra Atlanterhavet over den iberiske halvøy og den franske kyst enten langs Middelhavet over Italia til Balkan, eller mot Østersjøen, foran hvilken Skandinavia brer sig, til det til slutt forsvinner i østens vidder. Herfra synes Europa å være mest oppdelt og skarpest profilert. Det europeiske sentrum har til oppgave å være et skjold overfor østen.

2 Europa sett fra sørøst
Her ligger Balkans, Karpatenes og Alpene fjell foran Kontinentets sørlige del. De danner en natur-

lig inndeling, på samme måte som den iberiske halvøy. Men mot øst, ved Svartehavets kyster, utviskes grensene. Det europeiske sentrum funksjonerer som en bru mellom nord og sør, som sikrer hele verdensdelens sammenheng.

3 Europa sett fra nord
Den skandinaviske halvøy ligger bred foran den europeiske landmasse. Først dette aspekt gir det riktige begrep såvel om dens betydning som dens sanne utstrekning, noe som ellers aldri kommer riktig til syne på de vanlige europeiske kart. Appeninerhalvøya

svinner hen i bakgrunnen, mens østens uordnete masse trenger seg inn på den skandinaviske halvøy i truende nabo-skap. En ser det finske innsjølandskaps forbindende funksjon, og likeledes den rolle, som det europeiske sentrum med tvingende nødvendighet må spille for Europas nordlige del. Uten den faste forbindelse med sentrum vilde Skandinavia være et vidt eksponert ledd, som i lengden neppe vilde kunne hevde sin selvstendighet hverken mot øst eller vest. „Signal“ anbefaler sine lesere å finne ut deres nuværende oppholdssted på kartene og så derfra studere Europas geografisk-politiske kraftlinjer.

BROKEDE EUROPA

Sigaretten er omtrent 100 år gammel! Franske soldater oppfant den, men dens fødselsdag er innhyllet i blå røyk: enkelte påstår at den stammer fra de innsødte. Andre mener at en fransk kommandersersjant er dens opphavsmann. Da pipen hans brakk engang, stappet han tobakk i en tom patronhylse

80 meter snor rundt beina! I flere århundrer har den bulgarske bonde hatt ulltøy-stykker på beina. Tøystykkene blir ikke knappet, men omviklet kunstferdig med lange snorer

Bare brevkort ble igjen av „USA-krigshavnen“ i Villefranche ved Nizza. I dette „flåtestøttepunkt“, som i 1939 gikk opp i røyk, var enheter fra USA-marinen stasjonert

Den eneste elfenbeins-utskjæringskole i Europa befinner seg i Odenwald. Her lærer unge utskjærere dette sjeldne håndverk, som delvis utføres med elektriske spesialmaskiner

I Bukarest bærer gassmannen sitt navn med rette. Han kontrollerer ikke bare gassautomaten, som i de fleste byer i Europa, eller presenterer regningen, men bringer også med oljegass i trykkflasker for husholdningene

I greske farvann: så lang var fisken! Den tyske undervannsjeger Hans Hass viser sin kamerat hvor lang den fisken var, som han nesten hadde truffet med sin harpun

Nye forskningsresultater innen medisinen:

Trombose — gjort kjennelig

Trombose, dannelse av blodkoagulering i årene, og emboli, tilstopping av årene ved slik oppståtte blodpropper, er kirurgens og indremedisinerens store fiender. Hvis det kunde lykkes å oppdage trombosestruede i tide, vilde det være gjort et skritt videre mot trombosens livstruende følger. Ved Charités kvinneklinikk i Berlin kunde no en allerede kjent metode til konstatering av trombose klinisk fastslås ved blodserumet. Trombosen oppstår, fordi et koaguleringsstoff, trombin, dukker opp i blodomløpet i altfor stor utstrekning. Det blir ikke lenger uskadeliggjort i leveren eller ved særlige beskyttende stoff. Forstyrrelsen av dette sikkerhetssystem kan påvises med den nye metode, som også er bekreftet i klinikken. En kan altså før en operasjon oppdage tromboseberedskapet og passe særlig godt på den syke for å unngå overraskende dødsfall.

Kunstig feber utrydder differikilder

Etter en overstått difteri beholder mange syke difteribasillene i kroppen. Basillene, som i mellomtiden er blitt uskadelige for dem, kan påvises i en prøve, som skrapes av mandlene og svelget. Det gis ingen isoleringsforskrifter for folk med lang utsondring, som 56 dager etter sykdommens frambrudd enno bærer på difteribakterier. Da slike langvarige utsondrere og basillebærere imidlertid selvfølgelig stadig kan være en kilde til epidemi, har en alt i lang tid anstrengt seg for å drepe bakteriene — framfor alt med desinfeksjonsmidler. Serum kommer ikke på tale, da det bare virker mot giften, ikke mot bakteriene selv. No ble det i en klinikk i Marburg oppnådd bemerkelsesverdige resultater med kunstig feber. De syke kunde hurtig og endelig befries for bakterier. Hermed er en kommet et vesentlig skritt videre i difteribekjempelsen.

Sulfonamid også ved betennelser i skjeggroten

En meget generende, hyppig og ofte kronisk sykdom i skjeggroten er de betennelseskilder, som er gjennomført av et hår, og som framkalles ved infeksjon med de farlige stafylokokker. De smerter, gjør barberingen for det meste umulig og skjemma ansiktet. En behandling med medikamenter var hittil ikke så lett å foreta. Men nylig forsøktes en salve, som var framstilt av et av de allerede berømte sulfonamidpreparater. Dette sulfonamid, hvis sensasjonelle resultater mot kjønnsykdommer, lungebetennelse, angina, hjernehinnebetennelse og septiske sykdommer er blitt verdenskjent, viste seg også være virksom mot betennelseskildene i skjeggroten.

Hormonforstyrrelser — målelige

Ved sykelige forandringer i hormonavsondringene opptrer det såkalte forsvarsfermenter i den angrepne pasients urin. En ny metode gjorde det mulig å måle omfanget av slike hormonforstyrrelser. Det framstilles av dyriske hormonkjertler, eggehviteoppløsninger, som vil komme i handelen i nær framtid. Med disse undersøkes no hormonavsondringen fra tilsvarende menneskelige kjertler på følgende måte: de forsvarsfermenter, som fins i pasientens urin, blir isolert og gjort aktive ved kjemiske tilsetninger. En konstaterer da hvor meget natronlut forsvarsfermentene, som er blandet med egghviteløsningene, trenger før det inntreer en bestemt fargetone. Dette mål tilsvarende mengden av forsvarsfermenter. Denne nye metode vil få en betydelig plass i praksis, når videre forarbeider er fullført.

Insulin mot eksem

Hudsykdommer er ingen lokale forstyrrelser på vår „overflate“, men følgene av en alminnelig legemlig foreteelse. Derfor vil lægen heller ikke bare behandle huden, hvis han vil helbrede fullstendig. I den seinere tid er en kommet til en vesentlig forbedret metode for helbredelse av kroniske eksemmer. Det sprutes inn en bestemt dosis insulin i en vene hos de syke. Herved blir blodsukkerbildet senket, og det opptrer et sjokk. Dette sjokk framkaller så binyremargens hormon, det berømte adrenalin. Dermed forsøker kroppen å utlikne virkningen av sjokket. Adrenalinets effekt på det uvilkarlige nervesystem helbreder samtidig eksemmet. Behandlingen må foretas med stor forsiktighet og individuell behandling. Det er å vente at denne metode seinere engang vil bli anvendt i stor utstrekning i vanskelige tilfelle.

Mandellev som blodstillende middel

De blodstillende egenskaper i friske muskellev er vel kjent, ved hjerneoperasjoner anvender en muskelstykker til blodstille. Etter den metoden at den dyktige læge også får en idé, når alle andre muligheter er uttømt, grep en dyktig operatør til følgende hjelpemiddel. Hos en pasient var det fem dager etter neseoperasjonen ved fjernelsen av tampongene stadig opptrådte alvorlige blødninger, som heller ikke kunde stanses ved injeksjon av blodstillende middel, blodoverføringer og underbinding av en gren av hodepulsåren. Først ved å bringe inn friskt mandellev, som stammet fra en mandel, der nettopp var fjernet fra en annen syk, fikk en blodstrømmen til å stanse nesten i samme øyeblikk som vevet var blitt lagt inn i nesemuskel. Såret grodde da uten vanskelighet.

PERI
 og
KHASANA
 KOSMETISKE
 VERDENSMERKER
Dr. H. H. Haus
 Forhandler:
 MIDELFART & CO. A/S.
 OSLO - Rosenkrantzgaten 3.

HUSHOLDNINGS-KOKEAPPARATER / FASTSTÅENDE

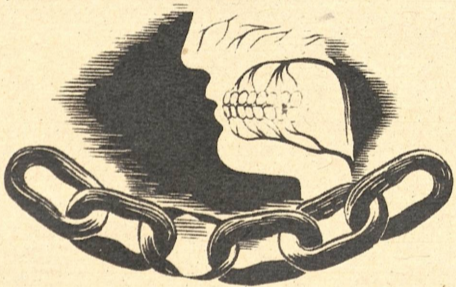
OG TRANSPORTABLE KOKEANLEGG /

7928/UB

VASKERIMASKINER / BAKERIANLEGG

SENKINGWERK HILDESHEIM

Det svakeste punkt ved vår sunnhet.

Den del av vårt legeme som er mer utsatt, enn de andre organer, er tennene. Dette beviser den uhyre utbredelse av tannråten (karies), som nesten må betegnes som en almensykdom, da over 90 % av folket lider av den. Forlang gratisbrosjyren „Gesundheit ist kein Zufall“ fra Chlorodont-Fabrik,

Dresden N. 6.

Chlorodont

viser vegen til riktig tannpleie.

DER NEUE BROCKHAUS

det billige konversasjonsleksikon i 4 bind og 1 atlas
kan igjen leveres

Det er på 4 bind med ca. 170 000 stikkord — 10 000 illustrasjoner til teksten og ca. 1000 flerfargede og ensfargede plansjer og kart og omfatter hele verdens viten. Som første tyske konversasjonsleksikon bringer det alle tyske ord og gir Dem også undervisning i den tyske grammatikk.

Alle 4 tekstbind — format 18 x 25,5 cm — i halvlerret bare 45.20 RM. Bind I (A-E) er utkommet og kan leveres. Bind II (F-K) utkommer snart. Bind III og IV med ca 4 måneders mellomrom. Atlaset utkommer først etter krigen. Fås mot månedsrater på 5 RM. uten noe kreditt-tillegg og med

rett til tilbakelevering innen 14 dager hvis De ikke er tilfreds Verket utkommer bare på tysk og er kun bestemt for eksport. Betaling kan derfor bare foregå i utenlandsk valuta eller over clearing. Omregning etter den på innbetalingsdagen gyldige clearingkurs — dagskurs. Levering for bestillerens regning. Tollfri innførsel og lette betalingsmuligheter. (Postsparekasse- og bankkonti i 12 land).

Utførlig illustrert prospekt gratis på forlangende.

Vi søker enno en series representant for salg av dette verk til industri og myndigheter

FACKELVERLAG STUTTGART - B 3 (Tyskland)
 Abteilung Exportbuchhandlung

Signal

**Hans
og
Hansemann**
Til artikkelen på
side 33